

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési ár:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, kedd, október 11-én.

280. szám.

A harmincznyolcz.

(p.-d.) Egy haszna mindenestre lesz annak, hogy az osztrák kvóta-bizottság megint lejön hozzánk Budapestre. Az osztrák deputátusok oly kitünően megismerik majd ezt a mi városunkat, hogy akár beállhatnak pesti cicerónéknak — ha tudniillik elvesztik odaát a mandátumot, amiért nem tudtak belőlünk harmincznyolcz perczentet kipréselni. Hisz annyit jártak már itt mifelénk, hogy alkalmasint jobban ismerik a régiségtárt, meg az elevátort, mint aki a Kerepesi-uton született. No meg arra is jó lesz ez a kirándulás, hogy legalább egy téren föltétlenül diadalmaskodni fog a magyar paritás. Budapestten épen annyi lesz az eredmény, mint amennyit Bécsben produkáltak.

De más eredménye aligha lesz a tanácskozásnak. Mert valóban sokkal kisebb a távolság Makótól Jeruzsálemig, mint a 31-től a 38-ig — amely 38-ról különben még azt se lehet tudni, hogy igazában nem 39-24 százalék-e, mert ennyit jelent a harmincznyolcz, ha az osztrákok azonfelül még praecipuumot is sziveskednek követelni.

Ami nem lehetetlen. Mert 39-24-et is meg tudnak ugy indokolni, mint 38-at. Mivel? Semmivel, azzal, hogy az nekik jó lenne. A harmincznyolcz perczent nem alapszik se a lélek-számon, se a magyar adatokon, se az osztrák adatokon, nem nyugszik semmin, csak épen azon a féktelen izgatáson, amelyet már

három éve folytatnak ellenünk Ausztriában, no meg talán azon a ravasz számításán, hogy hátha középen dönt majd a korona a magyar ajánlat és az osztrák követelés között.

Ezek konstatálása után pedig bátran letehetné az ember a tollat, ha nem akadt volna az utolsó időkben mégis egy-két olyan momentum, amely még most is ad némi pikáns izt a kvóta dolganak.

Az egyik momentum az, hogy az osztrák urak még mindig keresnek komplikációkat, a mik csakugyan lehetlenné tegyék a kvóta kiszámítását. Legutóbb azzal állottak elő, hogy a pénzügyi vámokat meg kell osztani a fogyasztás arányában. Ami már csak azért is briliáns dolog lenne, mert egy újabb kvóta-küldöttség aztán másik három évig azon vitatkozhatna, hogy micsoda hát a fogyasztás aránya. Egy pár napra följárt kísértetni az az eszme is, hogy ne fordítsuk a közös költségekre a vámbevételt, hanem tartsa azt meg mindegyik ország magának és fizessék a maguk zsebéből a kvóták alapján az összes közös kiadásokat. Ami pedig azért volna fényes eszme, mert a magyar vámhivatalokról csak 18 perczentjét fizetik a vámbevételeknek, tehát Magyarország kapna ugyan körülbelül tíz milliót, de fizetné érte tizenhetet. Azt persze nem veszik számba, hogy a mi határunkon azért oly kevés a vámbevétel, mert mi mindent vámentesen importálunk Ausztriából.

Sokkal nevezetesebb ezeknél a mulatságos becsapási próbálkozásoknál az

a nem egészen egyszínű játék, amelyet az osztrák kormány folytat.

Kijelenti, hogy ő nem nyilatkozhatik a kvóta felől, mert most a bizottságok vannak soron, hanem azért váltig hirdeti, hogy a magyar kvótát emelni kell.

Tudja, mert tudhatja, hogy nincs junktim — hanem azért kiadja irásban is, hogy bizony az osztrák áldozatoknak a kvótában kell majd rekompenzációt találniok.

A pénzügyminiszter odavágja, hogy a harmincznyolcz lehet a kvóta-bizottság álláspontja, de az övé nem — hanem azért sejteti, hogy ő se áll oly nagyon messze a 38-tól.

Ennyi őszinteség pedig alkalmasint nem fog hozzájárulni ahhoz, hogy a budapesti utazás meg is érjen Ausztriának annyit, amennyibe az osztrák kincstárnak kerülni fog.

Mi nem akarjuk az osztrák példát követni, nem akarunk most a tizenharmadik vagy hányadik órában valami új tervvel előállani, amely nem kell senkinek. De mégse fojthatunk el egy megjegyzést.

Három éve tart a nagy bizonytalanság, rémséges kárára mind a két ország gazdaságának. Micsoda gyerekjáték lett volna ennek a kárnak az összegéből, ha megmarad, mind a tíz évre akármi-lyen kvóta-csökkentés, vagy emelés. Micsoda tréfa-dolog az egész kvóta a kiegyezés nagy érdekeihez képest. És micsoda színvonalra mutat, hogy nemcsak a gazdasági kérdésekhez nem ér-

Varga és költő.

— Allah tréfája. —

A teremtésre fenntartott órákban Allah, ki gonosz kedvében volt, így szólította meg árnyékát, a Sorsot:

— Hü szolgám, valamely kegyetlen tréfára volna kedvem; a tubafák árnyékában is megkivánni a gyöngék boszantását. Alkotok hát barna agyagból egy csecsemőt és nevezem őt Omárnak és felruházom mindama kellekekkel, melyek szükségesek, hogy létrejöjjön egy varga. Te pedig vedd őt és csinálj belőle költőt.

Omár a tégyelyben halkán nyöszörgött erre s felig kész agyagkezetét kérően nyújtotta Allah felé; szólni nem tudott még, mert csak később, a kapuban nyújtották neki át a nyelvet. De a küszöbön kívül már nem lehetett protestálni. Így indult utjára Omár a jemeni törzsből való és Allah folyton utána nézett, hogy ugyan mi lesz vele a földön.

A földön egy szegény tevehajcsár fiává született Omár; Mekkától délre, a „boldog országban”, hol mély és édes vizek között palma zöldel s a sziklarepedésekben manna tenyész. Itt született Omár egyalacsony kunyhóban, itt töltötte gyermekéveit s alkonyatkor,

ha forró napok után vörös volt az égbolt, mezitláb taposta a homokot. Omár szülei és testvérei szintén mezitláb voltak. Általában az egész törzs mezitláb járt, senkisémet hordott papucsot vagy czipót. Omár kábultan nézett a meztelen lábak tengerére s valami titkos vágyat érzett. Természetes, hogy czipót akart látni. Czipót, szandált, vagy papucsot, vagy bármilyen lábbelit, amelyet bőrből képeztenek és több darabból varrnak össze. De Omár sokáig nem láthatott czipót, míg végre is világosság nem jött Mekka felől. A szent város felől egy karaván huzódott végig a boldog országban; mór katonák, török tiszték, frendik és fátyolos asszonyok teveháton, mint egy eleven tájkép. Csupa szín és selyem, oh, és mennyi czipó! Czipó, lakcsizma, zergebörtopán s a komparadzsikon nagy borjubörcsizma, egy örmény asszony arannyal kivarrott vörös papucsában volt s a tevépupok közül kilógott a kis gyermekek lába gombos czipőcskében. Omár, a sápadt kis fiu lélegzetét visszafojtva nézte a tündéri képet és utána futott a karavánnak, míg lélegzetét veszítve össze nem rogyott a sivatagban. Apja utána sietett és fölemelte.

— Hová szaladsz, boldogtalan?

Omár a karavánra mutatott:

— Oda — lihegte Omár. Oh, be szép

volt, oh be gyönyörű volt! Piros, sárga, arany, ezüst a lábon...

— Csillapodjál — felelte az apa. Holnap beviszlek a városba, ott a bazarban elég czipót láthatsz. Esetleg mindjárt benn is maradhatsz, mert úgy látom, te vargaines akarsz lenni.

Igy lett hát Omárból vargaines, majd vargalegény Kadenben, a legelső vargaboltban. Ő volt a városban a legszorgalmasabb vargalegény; hajnalhasadtától késő estig a boltban ült s ha egy pár szattyánpapucs nagyon sikerült neki, akkor azt titkon megcsókolta. A legszenvédélyesebb vargák közé tartozott Omár. Még a pénteki munkaszünetet sem tartotta meg s ha este az utcán járt, folyton az emberek lábát nézte, halk megjegyzéseket téve: „Ez nagyon hegyes... az orra leválik... félre van a sarka...”. Egyszer egy könnyű fátyolba burkolt hajadont pillantott meg, egy karcu hurit, apró, gyöngyszínű czipőben, melyre aranypillék voltak varrva. Omár, kinek már bajusza volt és gyér fekete szakálla, megállt az utcán:

— Birnom kell e gyönyörű czipót — rebegte mámorosan. E pár szóval szerelmét fejezte ki Omár, s a találkozás csakugyan vesztét okozta neki. A leány Harun al Szerif

POLITIKAI HIREK.

Osztrák miniszterek Budapesten. Kaizl dr., az osztrák pénzügyminiszter, aki a kvóta-bizottság tagjait megelőzte, már ma délelőtt Budapestre érkezett, ma délután hosszabb látogatást tett Lukács László pénzügyminiszternél. Thun gróf osztrák miniszterelnök ma éjjel elutazott Bécsből s reggel korán a magyar fővárosba érkezik. Vele jön Dipauli, az új kereskedelmi miniszter is. Az osztrák kvótadeputáció tagjai is itt lesznek már holnap.

A kvóta. A magyar országos kvóta-küldöttség Széll Kálmán elnöklése alatt ma délután öt órakor ülést tartott, melyen a bizottság tagjai, Szmrecsányi Pál püspök kivételével, valamennyien résztvettek. A kormány részéről Bánffy Dezso báró miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter voltak jelen:

Az elnök jelenti a küldöttségnek, hogy az újból egybehívott osztrák Reichsrath megválasztotta a kvótaküldöttséget, amely ugyanazokból a tagokból áll, mint az előbbi, amelynek mandátuma a Reichsrath ülészakánának berekesztése által megszűnt. A küldöttség már meg is alakult és annak elnöke, Schönborn gróf, értesítette őt arról, tudomására hozva egyúttal, hogy az osztrák küldöttség kijelentette, hogy a mostani tárgyalásokat a folyó év nyarán, júniusban félbeszakadt tárgyalások folytatásának tekinti és hogy kész a magyar küldöttséggel, még pedig szóbeli úton, a tárgyalásokat Budapesten újból felvenni. Az elnök ennek következtében indítványozza, hogy a magyar küldöttség tekintse a megindítandó tárgyalásokat hasonlóan a nyári tárgyalások folytatásának és utasítsa az akkor működött hetes albizottságot arra, hogy vegye fel az osztrák hetes albizottsággal a tárgyalást, amelynek határidejét holnapra, kedden délután öt órára tűzte ki.

Miután a kérdés mai stádiuma abban áll, hogy a magyar küldöttség június végén megtartott utolsó ülésében az osztrák küldöttségnek, elvi álláspontjának teljes fenntartása mellett, ezen az alapon egy konkrét kiszámítást hozott javaslatba és az osztrák küldöttség erre a magyar javaslatra ellenjavaslatot nem tett, hanem a magyar küldöttséget arra kérte, hogy ellenjavaslatának megtétele az öszi tárgyalásokra halasztassék, az elnök azt javasolja, hogy miután az osztrák küldöttség álláspontja a magyar részről tett utolsó javaslatra nézve ismeretlen, a küldöttség utasításul

a hetes albizottságnak azt adja, hogy az osztrák albizottsággal értekezve, az általa teendő javaslatot ad referendum vegye és tegyen erről jelentést szerdán délelőtt tíz órakor, amikor is a küldöttség abban a helyzetben lesz, hogy az albizottság jelentése kapcsán az osztrák javaslat felett határozhasson. Addig a kérdés további tárgyalását időelőttinek és feleslegesnek tartja.

A bizottság vita nélkül hozzájárult az elnök javaslatához s az osztrák albizottsággal való szóbeli tárgyalás folytatásával az eddigi hetes albizottságot bizta meg, amelynek tagjai: Széll Kálmán, Falk Miksa, Tisza Kálmán, Hegedüs Sándor, Lukács Antal, Matlekovics Sándor és Pulszky Ágost.

Ezzel az ülést véget ért.

A kiegyezési javaslatok. A pénzügyi bizottság mai ülésében Pulszky Ágost és Veszter Imre előadása alapján, Emmer Kornél és Matlekovics Sándor rövid felszólalása után lényegtelen változtatásokkal elfogadta a koronaértékben való közzételező számítás behozataláról, az általános érmeforgalom rendezéséről és a koronaértéknek a jogviszonyokra való alkalmazásáról szóló javaslatot. Majd pedig hozzájárult a Pulszky Ágost által előterjesztett általános jelentéshez a multkor elfogadott nyolcz valuta- és bankügyi javaslatról. A mai ülésről egyébként csak még az jegyzendő fel, hogy a pénzügyi bizottság ellenzéki tagjai közül ma egy sem jelent meg az ülésen, ami bizonyára nagyon ékesen szóló bizonyítéka annak a komolyságnak, melylyel az ellenzék a kiegyezési javaslatokat bírálja.

Tisza Kálmán beszámolója. Tisza Kálmán október elejére tervezett beszámoló beszéde megtartása iránt még nem határozott végképen. Lehetnek olyan külső körülmények, amelyek azt fölöslegessé teszik. Különben is beszámoló beszédre a nagyváradiak még eddig nem is kérték föl képviselőjüket.

A kongrua.

(A központi bizottság ülése.)

A katolikus központi kongruabizottság ma délután 4 órakor tartotta saját helyiségében első ülését, melyen dr. Samassa József egri érsek elnökölt és Timon Ákos dr. miniszteri tanácsos, központi előadón kívül jelen voltak a következők:

Mihályi Viktor balászfalvi érsek, metropolita; Bende Imre nyitrai és Steiner Fülöp dr. székesfehérvári püspökök; Walter Gyula dr. esztergomi

tők, de még nagyon komoly politikusok szemében is a kvótába csucsosodott ki az egész kiegyezés mérlege. Hiszen ha, mondjuk, az állategészségügyet kellően rendezik, az szinte megazámlálhatatlan kvótapercentnél is többet ér, azt meg nem is lehet kvóta-percentagekben kifejezni, hogy mennyi haszon lenne az Ausztriára, ha a szövőipara — rendeztetvén a kiegyezés — mielőbb kilábolna mostani válságából. Avagy tessék megnézni a Cursblattot; abból a veszteségből, amit az osztrák tőkepénzesek a helyzet bizonytalansága miatt szenvedtek, egy évre legalább is az egész kvótát el lehetne engedni Magyarországnak. És még akkor is kitünő üzletet csinált volna Ausztria. De hát siboletnek muszáj lenni, megtették azzá a kvótát és most az osztrák lefuarozik Pestre azzal a gondolattal, hogy: Nem bánom, hadd érvényesüljön a magyarok igazsága, de fizessen érte legalább annyit, amennyit eddig kerülő úton szedünk el tőle. A harmincznyolcz ugyan több is ennél, de hát fizessen, aki az igazságot akarja.

Igy mulik az idő tavasztól őszig, őszől tavaszig és egyszerre csak azt vesszük észre, hogy már nem is találjuk oly megdöbbentőnek a gondolatot, hogy a korona döntse el a kvótát. Oly művészek ezek az osztrákok az alkotmánytönkretételben, hogy még a mi alkotmányos érzékünket is meg tudják rontani. A kvóta-bizottságok szépen összegyűlnek, hetes-albizottságoznak, aztán megint hazamennek, a harmincznyolcz nagyobb dicsőségére, amely sohse fog megvalósulni, de azért már is nagyobb kárt tett közjogban és pénzben, mintha már legalább harmincz éve nyögnék alatta.

Valamikor nagyon mulatságos kuriózum lesz az unokáink előtt, hogyan történthetett mindez. Nekünk azonban egy csöpp mulatságra sincs okunk.

leánya volt, a költővezéré s Harun al Szerif, a költővezér, a kecskemekegéséről ismert lantos hozzá is adta a leányát. Ez forduló pont volt Omár életében, mert az öreg csakhamar így szólt hozzá:

— Fiam, a mi családjunkban mindenki költő. Sokan vagyunk, de mindnyájan foglalkozunk költészettel, az urakodóág ghazeleket ír, az oldalág perzsa költőket fordít s míg a nők a konyhán foglalatkoskodnak, a gyermekek németet keresnek hozzá. Légy hát te is költő. Költőnek lenni jó. Ez egyenrangúvá tesz bennünket a sejkokkal és imánokkal, noha mi nem tanultunk semmit. Légy költő és minden nap pilafot fogsz enni...

— De én nem értek hozzá — szabadkozott Omár.

— Mindegy — felelte az atyásköltő. — Mi többiek majd segítünk neked; a damaszki pengét sem csinálja egy ember. Az egyik vasat ás, a másik aczéllá hevíti, a harmadik meggyörbíti, a negyedik élesre feni. Légy hát nyugodt; ezen a csekélységen nem fogunk fennakadni.

Omár erre otthagya a vargaboltot s apósa oldalán költő lett; évek hosszú során át nemzette a legkülönbözőbb költeményeket, míg végre a felesége gyermekek hátrahagyása nélkül meghalt. Ekkor a család mohamedán

szokás szerint kitette a szüret s Omár, a jönevű költő egy szép reggel ismét ott bolyongott a bazar körül mint régen, midőn még hű volt a szattyanbörhöz és cipőtalphoz. Munka és kenyér nélkül ott bolyongott a költő három nap és három éjszaka, míg végre harmadnap reggel turbánját mélyen a szemére huzván, szerényen belépett egy vargaboltba munkát kérni. Elhatározta, hogy visszatér a vargamesterséghez.

— Szívesen — mondta a mester neki — szívesen adok munkát neked, de előbb hadd lássam, hogy dolgozol. Vedd e rózsaszínű-keztüjbört és szabj belőle női topánt.

Omár elrontotta a bört.

— Szabni már nem tudok — mentegetőzött szegény. — Talán valami varrnivalót adnál.

— Szívesen — mondta a mester. — Varrd ezt a papucsfejet a talphoz.

Omár a papucsot is elrontotta. Varni sem tudott többé. Elfelejtette az egész vargaságot. A papucs széle mindjárt elvált a talptól, mint a harcra szája.

— Varni sem tudok már — szomorkodott ismét. — Adj valami foltozni valót.

A mester most elrakott előle mindent; rózsaszínű szattyanbört, papucsot, tűt, fonalat.

— Foltozni, jó ember, foltozni nem szok-

tunk többé. Foltos cipőben már nem jár senki. Elmehetsz, jó ember, neked nem adhatok munkát.

Omár kitámolygott az utcára; egy pillantásig tűzvörösnek látta a bazárt, a mecset tornyát, a szerezsen teherhordókat, meg a halaványzöld kaktuszokat. Azután ájultan rogyott össze s ott hevert, míg el nem jöttek érte a hatóság emberei. Azok fölemelték őt s elhelyezték a menházba, a sinylők és belpoklosok közé, egy marék rizskása és két rézfíllér napi járandósággal.

— A tréfa sikerült — szólt ekkor Alláh árnyékának, a Sorsnak. — Csináljuk most megfordítva. Alkotok hát barna agyagból egy csecsemőt és ismét nevezem őt Omárnak és felruházom mindama kellékekkel, amelyek szükségesek, hogy létrejöjjön egy költő. Te pedig vedd őt és csinálj belőle vargát.

Omár a tégelyben halkán nyöszörgött megint s félig kész agyagkezet kérően nyújtotta Alláh felé. Általában az előző esethez hasonló körülmények közt folyt le ez a teremés is. Omár ez alkalommal csillogó szemű vézna fiúcska volt, ki egy bagdádi varga hajlékában jött világra, mindjárt nagy szenvedésekkel kezdvén az életet, mert születése alkalmával egy éles dikicscsel együtt pályázták be

apátkanonok, Szurecsányi Lajos egri apátkanonok, Városhy Gyula dr. kalocsai apátkanonok, pápai prelátnok, Széchenyi Miklós gróf dr. jaáki apát, esztergomi kanonok, Lamán Agoston dr. nagyváradai gör. sz. kath. apát-kanonok, Dunst Ferencz dr. háhóti apát, Csekó Gábor th. kanonok, kaáli esperes-plébános, Rosos István siófoki esperes-plébános, Fejér Gyula zombori apát-plébános, Rabar János ugcasai főesperes. gör. sz. kath. apát-plébános, Dedek Crescens Lajos esztergom-egyházmegyei áldozat, egyetemi könyvtárnok.

Jelen voltak továbbá a világi tagok közül: Daruváry Alajos valóságos belső titkos tanácsos főrendiházi másodelnök, Dessewffy Aurél gróf valóságos belső titkos tanácsos főrendiházi tag, Emmer Kornél országgyűlési képviselő, Ernuszt Kelemen főrendiházi tag, Fenyvessy Ferencz dr. veszprémi főispán, Forster Gyula miniszteri tanácsos, földhitelezési igazgató, Györfly Gyula országgyűlési képviselő, Gyürky Ödön dr. a budapesti katolikus kör titkára, Klobusiczky János országgyűlési képviselő, Nedeczey János országgyűlési képviselő, Pallavicini Ede őrnagy valóságos belső titkos tanácsos főrendiházi tag, Ruffy Pál országgyűlési képviselő, Spett Vincze ügyvéd, Szabó Jenő főrendiházi tag, Szent-Ivány Zoltán nagybirtokos, Unger Alajos ügyvéd, ifjabb Zichy János gróf országgyűlési képviselő.

A miniszteriumok képviseletében jelen voltak: Bakonyi Géza pénzügyminiszteri osztálytanácsos, Széll Ignác belügyminiszteri államtitkár, Tonházy Gyula kincstári jogügyi igazgató, Tóry Gusztáv dr., igazságügyminiszteri tanácsos, Várady L. Árpád kultuszminiszteri osztálytanácsos, Vavrik Béla dr. kuriai tanácselnök.

A jegyzőkönyvet vezette: Wolff Nándor dr. kultuszminiszteri segédfoglalmazó.

Samassa József érsek az ülést megnyitván, üdvözli a nagy számmal megjelent tagokat és ama reményének ad kifejezést, hogy a központi kongruabizottság, mely 1895. május tizenhetedikén tartott ülése után működését egyelőre felfüggesztette és ő felsége július tizennyolczadikán kelt legfelsőbb elhatározásával jóváhagyott névsor szerint a kultuszminiszter által meghívott új tagokkal jelentékenyen kibővítve lett, egyszerűségével és buzgóságával közmegnyugvásra hozzájárul a fontos feladatok megoldásához.

Azután tüzetesen előadja az elnök a kongrua-rendezés történetét 1885-től kezdve a mai napig.

A kongrua-rendezés ma abba a stádiumba jutott, hogy a központi kongruabizottságra legközelebbi feladatul vár az első papság beérkezett jövedelmi bevallásait felülvizsgálni, az ezek ellen beadott felebbezéseket másodfokban elbírálni s a nagyobb egyházi javadalmak jövedelmét első fokban megállapítani.

s mikor a tévedést harmadnap észrevették, már egészen el volt kékülve szegény. Midőn nagynehezen életre keltették, apja örömeben felkiáltott: „Csakhogy megvan a dikics!”

Omár, midőn már járnai tudott, a belt mögött, apró vörös virágok közt szokott ülni és a szirmokra homokszemeket szórt. „Meggyemántozom” mondta és mosolygott ilyenkor. Egy görbe mandulafa is volt az udvaron, levelét rázta a forró szellő, mintha boszorkányok suttoztak volna. A gyermek odaszorította fejét a törzshöz, behunyta szemét és boldogan hallgatózott: „Mintha hárfaszót álmodnék” mondta. Apja, a részeg varga néha kisietett a boltból s Omárt ilyenkor durván félrelökte. „Az én apám nagyon erős” — mondta erre Omár. Mindent szépített Omár.

Az iskolában sohasem tudott a tanítóra nézni Omár. Szeme a rácsos mór ablakon át a felhőkön járt s az ingó pálmakoronákon; de fülével azért egyre hallotta Mutanabbít és Abul-Alá verseit, az izzó misrákat, miket a tanító régi írásokból olvasott nekik. Omárnak fény és zene egyszerre kellett, de a tanító ezt nem értette s egyszer nagyon megverte a fiút.

— Hova bámulsz! — kiáltotta mérgesen!

— Óh, tanító ur, ne bántson — mondta Omár. Hisz így együtt, még szebb a kettő...

Azzal fejezi be az elnöki érsek előadását, hogy törekvése legyen a bizottságnak az ügy megnyugtató elintézésére szükséges anyagot akként előkészíteni, hogy a végleges rendezés, eldöntés által az egyház függetlensége csorbát ne szenvedjen.

A zajos eljenzéssel fogadott megnyitó után az elnök indítványára a központi kongrua bizottság másodelnökének megválasztja Daruváry Alajost, ki megköszöni a beléje helyezett bizalmat.

Azután az elnök indítványozza, hogy a nem katolikus lelkészekre vonatkozó kongrua-törvény meghozatala után méltányos volna, ha az ebben a törvényben a lelkészeknek biztosított előnyökben a katolikus lelkészek is részesülnének, miért is ő felsége legmagasabb engedélye volna a vallás-és közoktatásügyi miniszter útján kikérendő, hogy a lelkészi összeírások revíziójának megejtése alkalmával az eddigi, jóváhagyott szabályzatoktól eltérőleg a következőképen javíttassanak az összeírások:

1. Az anyakönyvi kivonatokból befolyó jövedelem minden lelkészi összeírásban törlendő.
2. Hasonlóképen törlendők mindenütt az esketési stóladijak.
3. A lotartási átalány maximuma 127 forint helyett 200 forintban állapítandó meg.
4. A káplántartás czimén felszámítható kiadás a szabályzatban megállapított 200 forintról 250 forintra emelendő.
5. Az épületfenntartási költség minden lelkészi összeírásban törlendő.

A kongruabizottság hozzájárul az elnök indítványához.

Ezután felhívja elnök érsek a központi előadót, hogy esetleges további indítványokat tartsa.

Dr. Timon Ákos előadó szükségesnek tarja, hogy mielőtt a bizottság további működését megkezdené, szervezeti szabályzatról és ügyrendről kell gondoskodni.

Annál is inkább szükségesnek tartja ezt, mert az 5278 plébánia jövedelmének összeírása nagy idővesztés nélkül plénumban nem tárgyalható, miért is szükséges, hogy a nagy bizottságokból osztályok, esetleg öt osztály alakuljon tíz-tíz taggal, amelyeknek működési rendje és hatásköre megállapítandó. Ugy szintén az 1887. márczius 22-én kelt legfelsőbb elhatározásban az összeírásokkal együttesen tárgyalandóknak megjelölt kérdésekre nézve, ugymint a kegyuraság, a párbér és a stóladijak szabályozása, a görög szertartású katolikus plébániák rendezése, valamint az erdélyi

egyházmegye bevonása tekintetében szakbizottságok lesznek kiküldendőek.

Ezzel kapcsolatosan bemutatja az általa készített szervezeti szabályzat és ügyrend tervezetét és kéri, hogy annak tárgyalására a kongruabizottság elnökének elnöklése alatt héttagú bizottság küldessék ki.

A bizottság Timon Ákos dr. indítványát elfogadja és az albizottságba a következő tagokat választja:

Rabár János, Szurecsányi Lajos, Daruváry Alajos, Forster Gyula, Horánszky Nándor, Vavrik Béla dr. és Timon Ákos dr.

Mihályi Viktor balázsfalvi görög szertartású katolikus érsek-metropolita szólalt fel ezután és előadja, hogy a püspöki kar kiküldöttjeinek határozott utasításuk van, amely szerint csakis az ő felsége által eddig jóváhagyott szabályzat értelmében a jövedelmi összeírások felülvizsgálatában vegyenek részt, miért is indítványozza, hogy mielőtt ő felségéhez felterjesztés tétetnék, az elnök indítványához a püspöki kar hozzájárulása kéressék ki.

Samassa József dr. egri érsek, elnök erre azt válaszolja, hogy az ő indítványa a lelkészekedő papságnak a javára szolgál és így nem tehető fel, hogy ez a püspöki kar részéről ellenzésre találjon és kijelenti, hogy a már kimondott határozatot fentartja.

Steiner Fülöp dr. székesfehérvári püspök csatlakozik a balázsfalvi érsek indítványához, annak hangsúlyozásával, hogy a püspöki kar a kongruarendezés megoldását saját hatáskörébe tartozónak jelentette ki.

Györfly Gyula és Vavrik Béla dr. felszólalásai után a bizottság eddigi határozatát fentartja.

Végül elnök érsek Timon Ákos dr., előadó jelentését, miután az idő már előrehaladt és a jelentés különben is a tagok között kiosztva lett, felolvasottnak jelenti ki.

A jelentés.

A felolvasottnak tekintett jelentés főbb részeiben ezeket tartalmazza:

A jelentés bevezető részében behatóan foglalkozik a központi előadó a legutóbbi két év történetével.

1895. április 16-án kelt a legfelsőbb elhatározás, mely a központi kongrua-bizottság által a kisebb és nagyobb egyházi javadalmak jövedelmi összeírása tárgyában készített szabályzatokat jóváhagyta és elrendelte az összeírások haladéktalan megkezdését.

— Bolond vagy — mondta a tanító és ráhuzott a nádbotjával.

Egy betűrímes kámijah olvasása után aztán maga is kopogott a muzsa ajtaján Omár. Verse a tizennégy éves fiúk nagy botrányai közül való volt, melyek hallatára szégyenkeznek a szakértők, de a szent berkekben mégis valami helyeslő suttozás kél s a nádak csókolgatják egy ostoba fiú lelkét.

— Bolond vagy — mondta a vers olvastára a tanító s ráhuzott Omárra a nádpálcájával ismét. Egyszermind megüzente az apjának, hogy fogja már vargamesterségre a fiát, aki az iskolában ugyis csak lustálkodik és rontja a többit.

Igy lett Omárból, a született költőből, varga. És Omár ott ült ezután a vargaszéken negyvennégy évig. Mert atyja, a részeg mester nyolczvannolcz évet élt és e hosszú idő alatt nem eresztette el a dikiestől a költőt. Omár kedvetlenül varrta a sarukat, papucsokat és bakkancsokat s a gházelekről nem ért rá gondolkodni. Csak apja halála után tudódott ki róla, hogy ő nagyon, nagyon rossz varga. Vevői elmaradtak, a kádi elárvereztetett mindent és Omár egy rézpénz nélkül kóválygott az utcán, ősz fejében régi dalok, vén szerelmi panaszok zümmögését hallván. S a tenger felől tavaszi fuvalmak szálltak.

Omár a város végére ballagott ki és keltnek dőlve, hallgatózott a fűben. A fű megmozdult ekkor. A halványpiros mezei virágokat Omár feje köré nyomta s vékony zöld szárait a varga szakállába vegyítette. Omár lejjebb sülyesztette fejét és hagyta, hogy apró bogárkák járjanak az arcán, ingerkedve, mint az őszi fuvalom néha. A varga behunyta szemét és erre a mozgó fű beszédbe kezdett: — „Ssss... emlékszel apró kis virágaidra... ssss... emlékszel-e a mandulafára... ssss... emlékszel-e a régi írásokra, mik lágy hurok gyanánt szóltak... kis bolond Omár nézz az égre megint, mert együtt szebb a kettő...”

— És Omár, a varga úgy tett, miként a fű beszélt. És azon édes napnak alkonyatán így szólt hozzá a kádinál is bölcsőbb shejk, a szofták és énekesek főmestere: — Omár, te tán sohasem is voltál varga. A gházel, melyet ma zengettél s most idehoztál, ezt bizonyítja. Vedd hát a nagy Bibár szultán alapítványából e tiz ezüst pénzt s maradj ezentul is költő.

Alláh odafönn e perczen boszusan nézett árnyára, a Sorsra: — A tréfám nem sikerült — mondta. — Odalenn nem lehet elfelejteni a költészetet.

Papp Daniél.

E legfelsőbb elhatározás alapján adta ki a vallás- és közoktatásügyi miniszter 1896. márczius 17-én a lelkészek és segédlelkészek jövedelmi összeírására vonatkozó rendeletét, majd április 21-én a nagyobb egyházi javadalmak jövedelmi összeírására vonatkozó rendeletét.

Ugyanaz év július havában megbizta a miniszter a központi előadót a jövedelmi összeírás központi vezetésével.

Az összeírás munkálatoknak már 1896. augusztus 20-ig, illetve szeptember 20-ig el kellett volna készülniök. Hogy ez nem történt meg, azért vádolni sem az egyházi, sem az állami hatóságokat nem lehet, mert nem szabad figyelmen kívül hagyni azt, hogy mindazoknak a tényezőknek, amelyek a nagy munkában fáradoztak, nemcsak az összeírások elkészítésével, hanem egyidejűleg sok más egyházi vagy állami közügy intézésével is kellett foglalkozniök.

Nem terhelheti a késedelemért felelősség a központi vezetést sem, mert az mindig éber figyelemmel kísérte az összeírások menetét és a késedelmes tényezőket több ízben megsűrgette.

Ez idő szerint az 5273 lelkészesség jövedelmi összeírása körül 4767 már a központi kongruabizottság irattárában van elhelyezve.

A hiányzó 511 összeírás szintén már letárgyaltatott a törvényhatósági felülvizsgáló bizottságok által és néhány nap alatt felérkezik a kongruabizottsághoz.

A nagyobb egyházi javadalmak jövedelmi összeírásai mind beérkeztek, a soproni társaskáptalanét kivéve, amelynek összeírás a folyamatban van.

A beérkezett összeírások, úgy a kisebb, mint a nagyobb egyházi javadalmakra vonatkozók, a központi kongruabizottság munkájának megkönnyítése végett, mindannyian a kibocsátott rendeletek intézkedéseinek megfelelően átvizsgáltattak és a talált szabályellenességek az összeírás füzetekhez csatolt külön lapra feljegyeztettek.

Az összeírásokat egyházmegyék szerint törzskönyvezték, valamint külön törzskönyv készült a felebbezés alatt álló összeírásokra nézve, amelyeket szintén gondosan átvizsgáltak.

Az eddig beérkezett jövedelmi összeírások közül felebbezés alatt áll 530.

A jelentés további része öt pontra oszlik.

I. A lelkési és segédlelkési javadalmak jövedelmi összeírása.

Az összeírásoknak a központban eszközölt előzetes, gondos felülvizsgálata arra a meggyőződésre vezette a központi előadót, hogy azok általában eléggé megbízhatók.

Mindazonáltal az összeírások egy részében több rendbeli hiány vagy hiba észlelhető.

E hiányok vagy hibák három csoportba oszthatók.

1. Egyes jövedelmi és kiadási tételek szabályellenes megállapítása.
2. Az összeírás füzetek hibás vagy hiányos kitöltése.
3. Szabályellenesen kiállított bizonylatok alkalmazása.

Az 1. pont alatt a központi előadó felsorolja mindazokat a szabályellenességeket, amelyek a jövedelmi és kiadási tételek megállapítása körül törvényhatóságok szerint az összeírásokban észlelhetők.

E főbb szabályellenességek a következők:

A jövedelmek megállapításánál:

A lelkészeknek a hivatásból járó terménybeli és munkabeli szolgáltatásokból befolyó jövedelem egyharmad része behajtási költség címén levonandó. Ez a levonás több összeírásban nem történt meg azért, mert a jelenlegi lelkész arról lemondott, vagy mert a behajtás semmi kártétet nem okoz. Amde ez a levonás oly jog, amelyről a jelenlegi javadalmas utódja érdekeinek sérelme nélkül, le nem mondhat.

Előfordul az az eset, hogy némely felülvizsgáló bizottság a stóladíjak közül az avatási és házszentelési stóladíjak jövedelmét törülte, oly indokolással, hogy azok nem stólaköteles cselekmények, holott az alaprendelet értelmében ezek az említett stóladíjak is a felszámítandó és megállapítandó jövedelmek sorába tartoznak.

Szabályellenesen járt el némely felülvizsgáló-bizottság, midőn az anyakönyvi kivonatokból befolyó jövedelmet az alaprendelet határozott intézkedése ellenére egyszerűen törülte.

Több törvényhatósági felülvizsgáló-bizottság nem állapította meg a hitoktatási díjat, oly indokolással, hogy az nem képez a lelkészettel járó jövedelmet; holott az alaprendelet értelmében az is megállapítandó jövedelem.

Végül előfordul az az eset is, hogy a felülvizsgáló bizottságok minden indokolás nélkül kevesebb jövedelmet állapítanak meg az ingatlanok után, mint a mennyi a haszonbér-szerződés szerint a lelkészt megilleti.

A kiadási tételek megállapításánál:

A leggyakoribb szabályellenességek a lótar-tási átalány és a fuvar költség megállapítása körül mutatkoznak.

A törvényhatósági felülvizsgáló bizottságok ugyanis számos oly plébániában is megállapították lótar-tási átalányt, amelyeknek vagy egyáltalán nincs főkegyházuk, vagy ha van, az oly közel fekszik és a hívek száma oly csekély, hogy a lelkési teendők ellátása végett fogatot tartani nem szükséges. — Továbbá előfordul az is, hogy az alaprendeletben megállapított 126 forintnyi maximális lótar-tási átalánynál sokkal nagyobb összegek állapították meg.

Több törvényhatósági felülvizsgáló bizottság tévesen értelmezte az alaprendeletnek az épület-fenntartási költségekre vonatkozó rendelkezését.

Több törvényhatósági felülvizsgáló bizottság a segédlelkész tartás díja címén az alaprendeletben megállapított kétszáz forintnál nagyobb összeget állapított meg kiadás gyanánt 250—300—400 forintot is.

Az anyakönyvvezetési költségek címén az alaprendelet értelmében az anyakönyvi jövedelem 10 százalékra állapítható csak meg, ezzel szemben némely felülvizsgáló bizottság bizonyos átalány-összeget, 15 forintot állapított meg.

Végül számos összeírásban oly kiadási tételek is állapították meg, amelyeknek megállapítását az alaprendelet nem engedélyezi. Ily kiadások: a lelkési koronák fuvardíja, a segédlelkész hozatala és elszállítása, borfogyasztási adó, misebor és kenyér beszerzése, kéményseprési díj stb.

Mindeme szabályellenességek felsorolásával kapcsolatban a központi előadó a következő indítványokat teszi:

Aból az egyedül helyes alapelvből kiindulva, hogy a katolikus lelkészek kongruája nem lehet kisebb, mint a nem katolikusoké, az 1898. XIV. törvényzikk (kongrua-törvény) megfelelő szakaszainak figyelembevételével, a felsége legmagasabb engedélye volna kikérendő, hogy a revízió alkalmával a következő módosítások eszközöltessenek:

a) Az esketési stóladíjakból befolyó jövedelem, mint be nem számítható, valamennyi plébánia összeírásában törölendő.

b) Hasonlóképpen törölendő az anyakönyvvezetésből befolyó jövedelem is, és pedig azért, mert az állami anyakönyvvezetés behozatala folytán ezen jövedelem folyton csökken, sőt idővel elenyészik, továbbá azért is, mert a nem katolikus lelkészek kongruáját rendező törvény épen ezen okból ezen jövedelmet nem sorozta a beszámítandó jövedelmek közé.

c) A lótar-tási-átalány maximuma a fentebb idézett kongrua-törvénynek megfelelően 126 forintról 200 forintra emelendő.

d) A segédlelkészek tartásdíjának minimuma, úgy mint a nem katolikus lelkészek jövedelmi összeírásánál, 250 forintban állapítandó meg; sőt ezen felül kívánatos volna a helyi viszonyokhoz képest bizonyos fokozatok megállapítása 500 forintra.

e) Az épületfenntartási költségek, mint a személyi ellátás körébe tartozók, mindenütt törölendő.

f) A lakbér címén felszámított kiadási tételek, abból az alapelvből kiindulva, hogy a lakásról mindenkor a hitközség tartozik gondoskodni, törölendő.

Indítványozza továbbá a központi előadó, hogy a manuális miseidíjak — ahol azok az alaprendelet ellenére felszámítottak, töröltesse; hogy az állami segélyeket, amennyiben azokat egyes felülvizsgáló bizottságok törölték volna, a kongruabizottság a felülvizsgálat alkalmával megállapítsa, annál is inkább, mert az 1898. XIV. törvényzikk értelmében a jövő évtől kezdve a legszűkebb anyagi viszonyok között levő lelkészek az eddiginél nagyobb segélyben részesülnek.

A 2. pont alatt a központi előadó az összeírások alaki hiányával foglalkozik és annak a véleményének ad kifejezést, hogy miután sok időt venne igénybe, ha a hiányos összeírás füzetek kiigazítás végett az illetékes felülvizsgáló bizottságokhoz küldetnének vissza, legcélszerűbb volna, ha a felsége legmagasabb engedélyével a központi kongruabizottság pótolná a hiányokat.

A 3. pont alatt az összeírásokban foglalt tételek hitelességét támogató bizonylatokkal foglalkozik az előadó.

Némely törvényhatósági felülvizsgáló bizottság — amint az a jegyzőkönyvekből és a felebbezésekhez csatolt bizonylatokból kitűnik — nem tartotta magát az előírt szabályokhoz és megelégedett oly bizonylatokkal, amelyek nem lettek az alaprendeletnek megfelelően kiállítva.

Mind ezek után a központi előadó arra a végeredményre jut, hogy a központi kongruabizottság nem tekintheti a törvényhatósági felülvizsgáló bizottságok szabályellenes megállapításait végleges-

seknek, hanem jogosítva van az összes lelkési javadalmak — tehát nem csupán a felebbezés alatt állók — jövedelmi összeírásait bizonyos, előre megállapított alapelvek szerint felülvizsgálni és kijavítani.

II. A nagyobb egyházi javadalmak jövedelmi összeírásai.

A nagyobb egyházi javadalmak jövedelmi összeírásainak első fokú felülbírása, a jövedelmi és kiadási tételek elsőfokú megállapítása a központi kongruabizottság hatáskörébe tartozik.

Ezek az összeírások is, a kiadott rendeletek szemmel tartásával, gondosan átvizsgáltatván, az azokban talált hibákat és hiányokat a központi előadó ép úgy, mint a lelkési javadalmak összeírásánál három csoportba osztja.

1. Legtöbb szabályellenesség az ingatlanok haszonbérjövödelmének bevallása és igazolása körül észlelhető.

Ugyanis a házi kezelés alatt álló birtokok haszonbérjövödelmének igazolása bizonyos nehézségekbe ütközik, különösen akkor, ha a szomszédos birtokok szintén háziilag kezeltek, mert így nincs semmi olyan objektív mérték, amely szerint a haszonbérjövödelmek megállapítható volna. Leginkább szembetűnik ez a nehézség az erdőbirtokoknál.

Innen van azután, hogy több nagyjavadalmas a haszonbérjövödelmek rovátát — különösen az erdőbirtokokra vonatkozólag — vagy üresen hagyja, vagy oly feltételeken tölti ki, hogy azt a bevallás alapjául elfogadni nem lehet.

Van több összeírás, amelyben a javadalmas birtokának haszonbérjövödelmének saját tisztjei és nem az arra illetékes közigazgatási közegek által igazoltatja.

A központi kongruabizottságnak ennél fogva tüzetesen kell foglalkoznia a haszonbérjövödelmek megállapításával, különösen azzal, hogy a házi kezelés alatt álló birtokok haszonbérjövödelmei a valóságnak megfelelően állapíttassanak meg.

Ezt megkívánja az osztó igazság, mert különben azok a javadalmasok, akiknek birtokai haszonbérbe vannak adva, jelentékeny hátrányban lesznek azokkal szemben, akiknek birtokai házi kezelés alatt állanak.

Az összeírások áttanulmányozása után a központi előadó arra a tapasztalatra jutott, hogy egybehasonlítva a bevallott haszonbérjövödelmeket a pénzügyminiszter által gyűjtött adatokkal, azok a legtöbb esetben nem felelhetnek meg a valóságnak, mert a tiszta jövedelmet alig haladják meg, holott köztudomású, hogy a tiszta haszonbérjövödelmek átlag országsszerte háromszor oly nagy, mint a tiszta jövedelem.

Gyakori szabálytalanságok észlelhetők a kiadási tételek bevallásánál.

Több javadalmas a k o r i s k i a d á s b a helyezi a közterheket, amidőn a haszonbér-szerződés értelmében azokat a bérlők tartoznak fizetni.

Számos összeírásban a javak és jogok közvetlen kezelésére alkalmazott gazdasági tiszték és cselédek fizetései vagy még a napszamosok bérei, továbbá az udvartartási költségek is be vannak jegyezve, holott ezek az alaprendelet értelmében nem számíthatók fel.

Több összeírásban mellőzve van az alaprendelet az az intézkedése, hogy a kegyuri terhek az utolsó öt-tíz évi átlag szerint vallandók be és igazolandók.

A nagyobb javadalmak jövedelmi összeírásának a központban eszközölt előzetes felülvizsgálása, a nyilván szabályokba ütköző bevallások kiigazítása azt eredményezte, hogy: az érsekségeknél és püspökségeknél 123.139 forinttal, a káptalanoknál 333.590 forinttal, a javadalmazott apátságoknál és prépostságoknál 6000 forinttal, tehát összesen 767.689 forinttal vagyis 1,535.378 koronával több a megállapítható, mint a bevallott tehermentes jövedelem.

2. Több nagyjavadalom összeírása nincs a kibocsátott alaprendeletek és „Irányelvek” intézkedéseinek megfelelően kiállítva és az egyes lapok rovatai hiányosan vannak kitöltve.

3. A nagyjavadalmak egy része nem helyezett kellő súlyt a bizonylatok kiállítására, pedig azok a bevallás megbízhatósága szempontjából kiváló fontossággal bírnak.

A szabályoknak megfelelő bizonylatok még pótlólag beszerzendők, ha pedig ez nem sikerül, úgy a központi kongruabizottságnak joga leendő az alaprendelet értelmében vizsgáló bizottság kiküldése által meggyőződést szerezni az egyes, kelőleg nem igazolt tételek valódiságáról.

III. Levéltári kutatások.

Ő felsége 1887. márczius 22-én kelt legfelsőbb elhatározása alapján a központi kongruabizottságnak feladata leendő a kegyuraság, párbér

és stóladijak rendezése, valamint a görög szertartású katolikus lelkészségek szabályozása és az erdélyi püspöki megyének az országos kongrua-rendezésbe való mikénti bevonása tárgyában javaslatokat készíteni.

E fontos feladat sikeres megoldása céljából szükséges, hogy a központi kongrua-bizottság tagjai tájékozva legyenek más kérdések és intézmények történeti fejlődése és jelen állása iránt. miert is a központi előadó 1897. márczius 8-án a vallás- és közoktatásügyi miniszternek azt az előterjesztést tette, hogy Dedek Crescens Lajos, egyetemi könyvtárnok megbizassék az említett kérdésekre vonatkozó kanczelláriai, helytartótanácsi és királyi, illetve miniszteri rendeleteknek a levéltárakban való felkutatására és az anyag összeállítására.

A kutatás fontosabb eredményei, egyik-másik kérdés megvilágítása szempontjából nagyobb fontosságú okmányok az országos levéltárból kiemeltettek és azokból a központi kongruabizottság számára házi levéltár rendeztetett be, mely könnyebb kezelhetőség végett hét csoportra van osztva és pontos indexszel ellátva.

IV. A szervezeti szabályzat és az ügyrend.

Minthogy a központi kongrua-bizottság a jövedelmi összeírások felülvizsgálása és megállapítása tekintetében mint első- és másodfoku hatóság működik, másrészt pedig országos érdekű hivatást teljesít a kongrua-rendezés továbbvitelére és végleges megoldására tekintetében mint tanácsadó, javaslat előterjesztő közeg, ezért a központi előadó szükségesnek találta egy 18 szakaszból álló szervezeti szabályzatnak és egy 56 szakaszból álló ügyrendnek kidolgozását, amely tervezeteket további eljárás végett a bizottságnak bemutatja.

A szervezeti szabályzatnak a feladata, a központi kongrua-bizottságot, az eddig kibocsátott felségelhatározások tekintetbevételével mint szerves intézményt ő felsége legmagasabb jóváhagyása mellett létesíteni.

V. Kimutatások.

A központi előadó a beérkezett lelkészi jövedelmi összeírások alapján két érdekes kimutatást készített.

Az egyik kimutatás feltünteti, hogy: ha a lelkészek kongruáját 800 forintban véljük megállapítottak, mely lelkészek vesztik el a vallásalapból jelenleg huzott jövedelmi kiegészítésüket és mely összeg erejéig.

Ugyanis a jelenlegi kongruakiegészítés régi alapokon, az 1892—1896-iki generalis conscription nyugszik. Azóta a viszonyok változtak és számos esetben 1000—2000 forint, sőt még több jövedelemmel bíró lelkészek még mindig 100—150—200 forintot kapnak a vallásalapból.

A központi előadó által készített kimutatásból az tűnik ki, hogy 580 lelkészség vesztene el részben vagy egészen az ez idő szerint huzott kongruakiegészítést és az ilyenféleképpen felszabadítható összeg 55.938 forint vagyis 101.876 korona.

A másik kimutatás érdekes képet nyújt arról, hogy hozzávetőleg mekkora összeg szükségeltetik a 800 forintos, illetőleg 1600 koronás jövedelmi minimum biztosításához.

Ebből a kimutatásból az tűnik ki, hogy 4767 lelkészség közül jövedelmi kiegészítésre szorul 847 latin szertartású és 1878 görög szertartású katolikus lelkészség.

A latin szertartású lelkészek által igényelt összeg: 229.730 forint, vagyis 459.460 korona.

A görög szertartású katolikus lelkészek által igényelt összeg: 880.843 forint, vagyis 1.761.686 korona.

Szükségeltetik tehát a kongrua biztosítására: 1.110.579 forint, vagyis 2.221.148 korona.

KÜLFÖLD.

Kilépés a német néppártból. Bécsből táviratozzák, hogy Baernreither képviselő kilépett a német néppárt kötelékéből és e lépését egy Steinwender dr.-hoz, a párt elnökéhez intézett levelében azzal indokolja, hogy a párt többségének a kormányval szemben tanúsított magatartása az ő meggyőződésével nem egyeztetelhető össze.

A szerb király otthon. Sándor, a szerbek fiatal királya, üdüléséből hazafelé utazva, ma éjszaka tizenkét órakor Budapesten átutazott. Ma délután Bécsben ő felsége a király látogatást tett Sándor királynál, akit előzetesen a déli órákban kihallgatáson fogadott. A szerb király estefelé utazott el az osztrák fővárosból s ma éjjelkor utazott keresztül Budapesten, Belgrád felé. A király fővárosából egyenesen a kuseváci hadgyakorlatokra megy, ahol atyja, Milán exkirály tesz jelentést eddigi működéséről. A hadgyakorlatokra a külállamok elküldötték

már katonai képviselőiket, köztük van a belgrádi osztrák-magyar katonai attaché is. Amint a hadgyakorlatokat befejezik, a király Nisbe megy, ahol karácsonyig marad. Ide hívta egybe a szkupstinát is, mert jelen akar lenni az új törvények megalkotásánál.

A Dreyfus-pör revíziója.

Páris, október 10.

Hir szerint november harmadikára akarja Brisson összehívni a kamarát. A holnapi minisztertanácson arra fogja birni miniszterterjesztését, hogy a kamarai ülészaknak egy héttel való elhalasztását határozzák el.

Páris, október 10.

A „Siècle” szerint a francia hadügyi és igazságügyi miniszter azt indítványozta, hogy Walsin-Esterházyt töröljék a becsületrend tagjainak sorából.

Páris, október 10.

Tegnap Faure elnöknek meg kellett volna jelennie, mint rendszerint, a Grand Prix Municipál lefutásán Longchampsban. Az elnök azonban tanácsosnak vélte, ha Marlin környékén vadászik, mert az ugynevezett hazafias liga nagy tüntetésre készült. A djadalkapu, a Rond-Point és a Cascade táján nagy tömeg várakozott, legnagyobb részét fiatal emberek, diákok, akik a liga vezetőinek tanácsára botokkal, boxerekkel, ütő-karikákkal ellátva jelentek meg s akiknek ki volt adva a jelszó, hogyha az elnök arra kocsizik, kiáltozzák:

— Éljen Faure Félix!

— Le Brissonnal!

Hogy ezt elkerülje, az elnök nem ment el a löversenyre.

Páris, október 10.

Henry Orleans herceg ma kijelenti a „Temps”-ban, hogy ő a „hazafias liga” által tegnap rendezett tüntetésektől távol áll. Azt azonban készséggel bevallja bárki előtt, hogy az Étoile-téren többször kiáltott fel így:

— Éljen a hadsereg! Éljen a vezérkar!

Páris, október 10.

Zola a messze idegenben új regényen dolgozik, amelynek czime „A termékenység” lesz. A Dreyfus-ügy miatt, úgy mondá, hat hosszú hónapot vesztett el — férfikora óta először. Most annál többet kell dolgoznia és a tuleröltetés kedvezőtlenül hatott gyomor-bajára. Még két munkának az eszméje foglalkoztatja. Egy regényt fog írni, amelynek hőse a négy evangélista lesz, azután közé akarja tenni a Dreyfus-ügyre vonatkozó emlékiratait. Ez utóbbi művét azonban csak halála után engedné publikáltatni.

TÁVIRATOK.

Rekviemek Erzsébet királynéért.

Róma, október 10. A Szent-Jeromos templomban ma ünnepies gyászmise volt Erzsébet királynéért. A misét msgr Salbuetti mondta, az abszoluciót Cretoni bíboros adta. Ott voltak: az osztrák-magyar, spanyol és portugál követségek személyzete, az osztrák-magyar kolónia számos tagja és a római társaság színe-java.

Riminiben ma az osztrák-magyar konzul megkeresésére Fregatelli érsek mondott ünnepies gyászmisét Erzsébet királynéért. A misén jelen voltak a polgári és katonai hatóságok, különféle testületek képviselői és nagyszámu közönség.

Párisi strikeok.

Páris, október 10. Ha a legrövidebb idő alatt nem jön létre valami elfogadható megegyezés a munkaadók és a munkások között, akkor a strike általános lesz. Eddig csak az építőmunkások állottak ki a munkából. De a fémipar munkások és valamennyi vasut alkalmazottjai is fenyegetnek a strike-kal. Már alakul egy strike-bizottság, melybe valamennyi iparág munkásainak szövetkezetéből két-két tagot küldtek ki. Ez valamennyi francia munkás szolidaritását

proklamálta és okvetetlenül azon lesz, hogy általános strikeot idézzon elő abban az esetben, ha a munkások kívánságait nem teljesítik. (N. Fr. Pr.)

Páris, október 10. Az egész délelőtt nyugodtan telt el. A dolgozó munkások számszombatója nem változott. Egy csoport strikeoló, amely egy építkezésnél a dolgozó munkásokat meg akarta akadályozni munkájukban, egy gyalogsági szakasz parancsnokának egyszerű felszólítására szétoszlott. A nyugalom helyreállítására rendelt katonaságot ma tetemesen szaporították. A munkás-tözsde a strikeolókat ma délelőtt több folyóást firtottak, amelyekben a strike folytatását határozták el. Incidens nem fordult elő.

A német császári pár utazása.

Potsdam, október 10. A német császári pár kedden reggel Albrecht herceg nejeinek temetésére Kamenzbe megy. Onnan a Semmeringen keresztül Velenczébe utazik és csütörtökön délelben érkezik oda. Az olasz királyi pár látogatása után a német császári pár aznap délután a „Hohenzollern” yachton elutazik Konstantinápolyba.

Zichy Jenő Pekingben.

Berlin, október 10. Az „Ostasiatische Correspondenz”-nek táviratozzák Pekingből, hogy Zichy Jenő grófot tegnapelőtt a cung-li-jámenben a kínai miniszterek különös kitüntetéssel fogadták és készségesen megígérték neki a kínai kormány teljes támogatását a magyarok őshazájára vonatkozó kutatásainál.

Az anarchisták ellen.

Belgrád, október 10. A szerb kormány, attól tartva, hogy a különböző államokból kiutasított anarchisták Szerbiában kereszthetnének menedéket, megbizta külföldi ügyvivőit, hogy szerezzék be az illető kormányoktól a kiutasított anarchisták névsorát, azok személyleírásával és esetleg fényképeivel együtt, hogy a szerb kormány megtehesse az intézkedéseket, hogy az illetők Szerbia területére ne léphessenek.

HIRÉK.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— **Zsilinszky Mihály felolvasása.** Zsilinszky Mihály államtitkár Csabán, a város háza dísztermében, nagyszámu hölgy-közönség előtt emlékbeszédet mondott Erzsébet királynéről; beszédje végén kijelentette, hogy a kegyelet legszebb ténye lesz, ha a nőgyelet a menházra gyűjtést indít, melyet aztán a megboldogult királynéről neveznek el. A beszéd hatása alatt nyomban vállalkozott háromszáz hölgy a gyűjtésre. Az eddigi alap hétezer forint.

— **Az agyagfalvi gyűlés.** Október tizenhatodikán lesz ötven esztendeje az agyagfalvi gyűlésnek, amely arról nevezetes, hogy a székelység ezen a tanácskozáson határozta el a szabadságért való fegyverkezést, Háromszék önvédelmi harcát. A nevezetes évfordulót megünneplik és a szószék helyére, amelyről Berzenczey László a szabadságharcot kihirdette, emlékfát ültetnek.

— **Erzsébet királyné és a szobrász.** Érdekes visszaemlékezést közöl a „Berliner Localanzeiger”-ben Antonio Chiattono, Rudolf trónörökös ama szobrának megalkotója, melyet megboldogult királynénk gyönyörű kastélyában, az Achilleionban, emeltetett. A királyné, mikor 1894-ben Luganóban tartózkodott, egy műkiállításán, melyet a szomszédos Paradiso-ban rendeztek, egy életnagyságu női szobrot látott, mely a fájdalmat ábrázolta. A Chiattono által kiállított remek szobor annyira megtetszett neki, hogy nyomban megvette. Néhány nap múlva a művész megbízást kapott Rudolf trónörökös szobrának megalkotására. A művész három vázlatot mutatott be a királynénak, a ki ezek közül kiválasztott egyet. A mű néhány hónap alatt elkészült és Chiattono Korfuba utazott, hogy a szobor felállításánál személyesen jelen legyen. A királyné a szobrot csak teljesen kész állapotban akarta látni és ezért sürgette a művészt, hogy siessen művével, mert már elutazóban volt. Végre

készen volt minden és kitzűttek a leleplezés idejét.

— Valósággal megrázó jelenet játszódott le előttem, — mondja Chiattono, — sohasem értettem meg az anyai fájdalmat jobban, mint ezen a napon. A királyné gyors, könnyed léptekkel közeledett, talpig feketében. Csupán a nyakán levő csodás pompájú nyakék ütött el némileg a gyászos ruhától. Mikor a lepel lehullott a szoborról, a királyné vagy tíz perczig némán, mozdulatlanul állt a szobor előtt és csak nézte, nézte. Nem tudom leírni, hogy mit éreztem ezalatt a néhány percz alatt. Szívszorongva vizsgáltam arcz kifejezését, hogy azon az elismerés valamely jelét felfedezzem. A királyné tekintetében lassan-lassan az egész mult visszatukrózódott. Majd megteltek szemei könnyekkel s a nagyszony hangtalanul, mozdulatlanul szabad folyást engedett fájdalmának: egy Niobe, aminőnek még a halhatatlan mesterek sem tudnák ábrázolni. Végre lecsillapodott fájdalma és halkán szólt:

— Chiattono, boldog vagyok, hogy találtam művészt, aki ezt a művet alkotta meg, a milyennek én képzeltem és óhajtottam.

És csókra nyujtotta kicsiny, fehér kezét. Én, aki ezt a szokást nem ismertem, mindkét kezemmel megragadtam a felém nyujtott kezét és boldog zavaromban, mely teljesen fogva tartott, erősen megszorítottam. A királyné ezután másra terelte a társalgást és végre felszólított, hogy valahányszor valamely új művet befejezek, annak fényképét neki, minden haszontalan udvari etikette mellőzésével, közvetlenül a bécsi Hofburgba megküldjem. Többé azonban nem részesültem abban a szerencsében, hogy személyesen beszélhessek vele.

— Mihály herceg öröksége. Néhány nap előtt bejárta az a hír a lapokat hogy Teodorovics Velimir Mihály volt szerb fejedelem természetes fia elhalálozván Münchenben, harmadfél millió márká értékű Oláhországban fekvő birtokát a szerb államra hagyta, hogy közművelődési célokra fordítsa. Valamint arról is hírt adott a sajtó, hogy a b. Nikolics és Baich családok megtámadták a Teodorovics végrendeletét, valamint hogy a romániai kormány is vonakodik átadni az eltestált birtokot. Szerbiának s emiatt sűrű jegyzékváltások folynak a két állam közt. E hírek ellen, melyek csak igen kevésse felelnek meg a valóságnak, illetékes helyről azt a felvilágosítást kapjuk: hogy a Baich és Nikolics családok csak kegyelemből holtig tartó haszonélvezetbe adták át a birtokot Teodorovics Velimirnek, tehát az el se testálhatta azt a szerb államnak (mely különben sem bírhatna Romániában fekvőséget.) Teodorovics Velimir halálával ennél fogva nem örökölt senki, mert a romániai birtok nem volt az övé, hanem mindig az említett két családé, kik egyezségileg erre való igényeiket már régebben átengedték Tallián Béla országgyűlési képviselő nevének, született Baich kisasszonynak és az ő nővére gyermekének. A birtok tulajdonképen tehát egy perczig se volt vitás és a nagy jogi és nemzetközi bonyodalmak csak hírlapirói tintatartókból szövődtek.

— Fenyvessy Ferencz szivarja. Veszprém vármegye főispánjának, Fenyvessy Ferencznek, valaki egy hatalmas nyakraválós szivart hozott a hollandiai királyné koronáztatása ünnepéről. Ekkora égetni való jószágot még Veszprémben nem is láttak s a minap a közgyűlésen kézzel-kézre járt a főispán szivarja, bővebb megtekintés czéljából. Végül, mikor visszakerült a szivar a főispánhoz s a csodálkozás moraja csillapodott, a vármegye egyik aljegyzője, csak úgy bajusz alatt, a következőképen szólott:

— Tisztelt közgyűlés, indítványozom, hogy a monstre-szivar látása alkalmából a közgyűlés csodálkozásának jegyzőkönyvileg adjon kifejezést.

Hogy az indítványt ejtsék-e el, vagy az aljegyzőt, majd ezután határozzák el.

— Gyilkosság az elnök családjában. George Saxton, Mac Kinleynek, az Egyesült-Államok elnökének sógorát — mint a napokban már megírtuk — nyílt utcza során meggyilkolták. A gyilkosról és a meggyilkoltról a következő értesítést kaptuk: A holttestet Mrs. Eva Althofe háza előtt találták.

Althofe asszony bizalmas barátja volt Saxtonnak. A gyilkossággal Mrs. Anna Georget vádolják, akinek viszonya volt Saxtonnal, akit azonban a kedvese be akart perelni, mert az asszony féltékenységből lelévessé fenyegette. Akadt egy szemtanu is, akinek a gyilkosról adott leírása teljesen ráillik Mrs. Anna Georgetra. Ugyanez a tanu azt is állítja, hogy George asszony több ízben megfenyegette Saxtont, mert nem tartotta meg különféle ígéreteit. George asszonynak szabóüzlete volt Saxton házai egyikében. Magas, karcsu-ermetű és rendkívül szép nő. A férje egyszer 30.000 dollár kártérítésért perelte be Saxtont, mert házasságtörésre bírta a feleségét. Saxton tagadta ezt, a kívánt összeget azonban megfizette. Saxton apjának bankháza volt Cantonban. Nála pénztároskodott Mac Kinley felesége is a házassága előtt.

— Egy sikkasztó ügyvéd öngyilkossága. Győr városában nagy feltűnést keltett Horváth Lajos ügyvédnek, a győri függetlenségi párt elnökének öngyilkossága. Már hetek óta beszéltek róla, hogy Horváth csödbe kerül s emiatt öngyilkossága nem volt meglepő. Rövid idővel ezelőtt még vagyonos ember híreben állott, bőven költekezett és uri módon élt, most azonban kiderült, hogy a reabizott pénzeket évek óta sikkasztja, sok özvegyet és árvát tett tönkre, keze alatt állítólag nyolczvan-ezer forint pusztult el.

— A királyné szobra. Erzsébet-királyné szobrára még napról-napra nagy összegeket küldenek a különböző intézetekhez. A szoboralapon kívül a magyar nők Erzsébet-alapítványára is tart az adakozás. A Pesti hazai első takarékpénztár-egyesület pénztárába október 5-étől 8-áig 2009 forint 46 krajczárt küldöttek be a szobor költségére. Az adományok a következők:

A „Szeretet” szabadkai nőegylet 80, özv. Ulberacker Ottó grófné 50, Kléh László dr. 100, Nagyváradi latin szertartású káptalan 500 forint, Rasko Timót küldeménye, mint a nyitrai és vidéki aggharcos társulat gyűjtése 20 forint 05 krajczár, Kozák nővérek 100, a Nemzeti casino gyűjtőívén: Bombelles Lajos gróf 200, Elek Gusztáv 50, Széchenyi Aladár gróf 100, Zselénszky Róbert gróf 500 forintot, az Országos magyar gazdasági egyesület 309 forint 41 krajczár.

A pénztárnál eddig összesen 25.325 forint 36 krajczár gyűlt egybe a szoborra. Itt említiük meg, hogy özvegy K u b y Jánosné 1 forintot küldött ma be hozzánk a királyné szobrára s a pénzrendeltetése helyére jutottuk.

Az Erzsébet királyné alapra ugyancsak a Pesti hazai első takarékpénztár-egyesülethez a következő adományok érkeztek:

Trencsényi izraelita nőegylet 125 forint, zsolnai izraelita nőegylet 25 forint, gyár-utcza 42. számú ház 9 forint 20 krajczár, Sas-utcza 25. számú ház 5 forint 10 krajczár, Boglári izraelita nőegylet 25 forint, terézköruti 35. számú ház 2 forint 20 krajczár, terézköruti 33. számú ház 2 forint 20 krajczár, István-ut 1 forint 95 krajczár, miskolci ágostai evangélikus nőegylet 5 forint, siklósi izraelita nőegylet 25 forint, Péczely Ignác dr. 20 forint, X. Szabóky-utca 49. számú ház 6 forint 50 krajczár, szegedi női iparegyesület 5 forintot, a eszcai izraelita nőegylet 20 forintot.

Ezzel együtt az alapra eddig a pénztárnál összesen 589 forint 10 krajczár van együtt.

— Kézfogó. Pollák Vilmos kereskedő Nagyváradról eljegyezte Schiller Rezsint, Schiller Lipót esztergom-párkányi kereskedő nővérét.

— Vasra vert apostol. Évek óta lajája a csillagbörtönnek Szántó Kovács János holdmező-vásárhelyi illetőségű szociálista agitátor. Még a régi holdmező-vásárhelyi szociálista zendülésekben kifejtett tevékenységeért van rabsorban Szántó Kovács János, akit a börtön nem tudott megtörni. Mehetett volna már feltételes szabadságra is, de nem tette, mert azt kellett volna mondania, hogy megbánta cselekedetét. A börtöntisztviselők már régóta észrevették, hogy Szántó Kovács János apostol a rabok előtt is. Láztatja őket, felebbvalóival pedig tiszteletlenül viselkedik. Tegnapi, mikor ebédre vonultak a rabok, Gedeon helyettes börtönigazgató ott állott az ajtóban. A rabok köszöntöttek, csak Szántó Kovács fordította félre daczosan a fejét.

— Állj! kiáltotta a rabokra az igazgató és odament Kovácshoz, megszólította:

— Hallja-e Kovács, hát miért nem köszön maga nekem, de a többi börtöntisztviselőnek sem?

— Hát meghizik attul valaki, ha én köszönök neki! Jó van, akkor hát majd köszönök.

A rabok ugyancsak hallgatták az apostol szavait és fölötte gyanusan viselkedtek. Az őrség erre hirtelen fegyverbe lépett és kihozta a rabok sorából a szociálista vezért. Szántó Kovács ékteleen lármával támadt a helyettes igazgatóra és tisztviselőkre. Csak a kényszerzubbony láttára hallgatott el. Az apostolt büntetésül vasra verték. Mikor megmotozták, naplószerű jegyzőkönyvet találtak nála, melyben rovásra szedte azokat a tisztviselőket, akik szigoruan bántak vele.

— A törvénytelen gyermek. Iczipiczi természetű fektűt ma délelőtt a törvénytelen bonczolóterem asztalán. Alig mult öt éves és megjárta már a szenvedések egész Kálváriáját. Azt se tudta, mért csak szenvedett. Gyötörték, mert született. Szelid kis orcája a halottnak, mintha mosolygott volna. Csak mikor a bonczoló orvos levette a vézna, fehér tetemről a leplet, akkor tűnt ki, milyen pokolból ragadta ki a kis ártatlant a halál.

Kitka Margitkának hívták, valami Horváth Istvánnal nevezett munkássasszony tilos szerelmének a gyümölcse. Anyjának a Hunyady-téren volt sötét lakása mindig hangos volt az ő keserves síkogatásától, zokogásától. Néha ott fetrengett a csöppeg egész nap az asztal lábánál, odakötözve úgy, hogy a zsinagtól kiserkent a vér a kezefején.

— Mamám, szomjas vagyok!

— Nesze!

És ütötte-verte, amíg el nem szédült, vagy a szomszédok nem dörömböltek az ajtón:

— Ne bánts az a kicsit, te bestia!

A házban lakók egyike megsajnálta a sokat kinzott leánykát, nemrégiben örökbe akarta venni.

— Olyan nincs, naicscsága, — felelte Horváthné, — inkább megölöm az átkozott fattyut!

— De meghal itt magánál éhen. Orvosra sincs pénz.

— Ahhoz pedig másnak semmi köze.

Az uriaszony elment és néhány percz mulva ismét jajgatott a kis leány, az anyja a földhöz verdeste.

A mult hét elején beteg lett a gyerek s négy nappal ezelőtt meghalt.

A házban lakók nem engedték, hogy valahogy a halottnak figyelmét kikerüljék a kis leányon esetleg található ütésnyomok. Följelentették az esetet és a halott gyermeket kivitték a törvénytelen orvostani intézetbe. Kiballgatták az anyját is és le t a r t ó z t a t t á k.

Kitka Margitkán, mikor felbonczolták, egész serég súlyos ütésnyomot találtak az orvosok. Teste tele volt kisebb-nagyobb vérfolttal, zuzódással. Ezenkívül agyvelőrázkódást is konstataáltak. A halál okát azonban ma még pontosan nem állapították meg, mivel a gyermeknek erős tüdőbaja is volt.

— Öngyilkos hercegnő. Megírtuk, hogy Trubuzkoi orosz hercegnőt a berlini rendőrség többrendbeli csalásért és hamis név bevallásáért elfogta. Mint ma táviratozzák, a hercegnő az első fogságban töltött éjszakán fölakasztotta magát a szoknyája fűzőjére és meghalt.

— Razzia egy korcsmában. Az örömvölgy-utcza Pieber-féle vendéglőben ma délután megjelent Krecsányi Kálmán jászsevárosi rendőrkapitány nyolcz rendőrrel, négy detektívvel s az ott gyűlésező szociáldemokrata munkások közül nyolczat bevitetett a kerületi kapitányságra. Egy se tudta magát igazolni, csak késő este, amikor aztán valamennyit szabadon bocsátották. De a korcsmáros nagyon megharagudott a tömeges hatósági látogatás miatt, mert ez veszélyezteteti az ő szociáldemokrata szállítását avatott korcsmájának a jóhírnevét. Ezért azzal fenyegetőzik, hogy följelentést tesz a kerületi rendőrkapitány ellen.

— Girardi második házassága. Girardi Sándor ismert bécsi színész ma délelőtt esküdött meg Latinovics Leontinnal. Bösendorfer zongoragyáros örökbe fogadott leányával. Girardi köztudomás szerint azért lett magyar honpolgár, hogy első nejétől: Odillon-Pettermann Heléntől elválhasson. Az esküvő a Deák-téri evangélikus templomban tör-

tént meg; az esketési szertartást Schranz János lelkész végezte. Tanak: Bösendorfer Lajos kereskedelmi tanácsos és Schmidegg János gróf, a menyasszony nagybátyja voltak.

— **Balassa-émléknapp.** Liptó-Hibben a jövő tavasszal tartják meg a Balassa-émléknapp. Balassa Bálint hamvait illó gyászpompával helyezik majd vissza a hibbei templom kriptájába, az akadémia és Liptó megye törvényhatósága pedig emléktáblával tiszteli meg a virágének költyének emlékezetét. A leleplezési ünnepély előkészítésére a megye törvényhatósága az alispán elnöklése alatt rendező bizottságot küldött ki, amelynek tagjai: Balló Rudolf, Palugyay Mór dr., Kossányi Géza dr., Matuská László gróf, Komor Arnold, ifj. Balló Lajos, Istvánffy Gyula, Kiszely Gyula, Garlathy Kálmán, Horánszky István, Sztankovszky Gábor, Klobusiczky Gusztáv, Hadrányi András és Stern József dr. Az ünnepély költségeire a belügyminiszter százötven forintot engedélyezett. A két emléktábla már készen van, egyelőre a megyeházán őrzik.

— **Magas életkor.** A horvátországi Zsegára községben egy 106 éves ember halt meg, aki az egész környéken ismeretes volt mint parasztorvos. Az öregnek nem volt diplomája, kuruzsló sem volt, hanem azért egyszerű és radikális tanácsaival sok embernek segített a baján. Százhat éves korában sem mult ki természetes halállal, régi dűledező háza a napokban leszakadt és maga alá temette az öreg parasztot. Temetésén az egész környék ott volt.

— **Olcso kölcsön.** Baresch Ferencz végzett kereskedőlegény olcso kölcsön közvetítésére adta magát. Ez jobban jövedelmezett sokkal, mint a rőf, és pedig meglehetősen kevés fáradsággal. Olcso kölcsön cím alatt kihirdetéseket közölt külföldi és hazai lapokban és jött a medium százával. Pénzt ugyan nem szerzett egyiknek se, utánjárás, információ költség, levelezés és másféle czimek alatt valamennyitől kicsalt néhány forintot. A rendőrség vetett véget szerény, de nem dícsőséges kis működésének tegnap este, lelatortatván Baresch Ferencz olcso kölcsön-közvetítőt.

— **Visszavont följelentés.** A „Mutuel” biztosító-társaság részéről tegnap este Hochsinger Gusztáv ellen 15.000 forint sikkasztás miatt tett panaszt a társaság ma visszavonta. Az elvesztett pénz egy részét megtalálták, Hochsinger Gusztáv azonban nem került még elő.

— **Életuntak.** Varga Maris, a váci-köruti Angyal-féle kávéház pénztárosnője, ma éjjel három órakor szíven lötte magát. Ideges, hiszterikus beteg volt. — Király Antal napszámos az éjjel a Botond utcában levő lakásán mérget ivott s meghalt. Családi viszálykodás kergette a halálba. — Friedl Aranka tizenéves leány tegnap a Békés-utca 3. számú házában marólugot ivott. Nem halt meg. A gyermekleány már másodszer kísérlette meg az öngyilkosságot.

— **A Zoltán-féle csukamájolaj a legjobb és legbiztosabb szer különböző gyermekbetegségek (angolbőr, scrophulosis, tüdővész stb.) kezelésének elhárítására.** Ugyenként 1 forint kapható Zoltán Béla utvari szállító gyógyszerárjában. Budapest, V., Széchenyitér, Nagykörönd-utca sarkán.

— **Kérelm című nyíltéri közleményünkre a házilag-főzések, házfőzések és a nagyközönség szíves figyelmét felhívjuk.**

Naptrend.

Naptár: Kedd, október 11. — Római katolikus: Placidia. — Protestáns: Placidia. — Görög-orosz: (szeptember 29.) Kiriak. — Zsidó: Tischni 25. — Nap két óra 58 perczkor reggel, nyugszik: 5 óra 02 perczkor délután. — Hold két: 1 óra 18 perczkor éjjel, nyugszik 3 óra 00 perczkor délután.

A földművelésügyi miniszter fogad d. u. 4 ó.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig.

Nemzeti múzeum: régiségek tára, nyitva d. e. 9—1-ig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 óráig délután 1 óráig.

A mezőgazdasági múzeum a városligeti Széchenyi-szigeten nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 3—5-ig.

Szabadalmi levéltár nyitva délelőtt 9—1-ig.

Az iparművészeti társulat állandó bazárja nyitva 9—1-ig.

A „Hódoló díszfelvonulás”, Eisenhut Ferencz úriási lörképe Városliget, Andrassy-ut végén, látható reggel 9-től este 6 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekjegy 30 krajczár.

Falk Miksa üdvözlése.

Falk Miksánál hetvenedik születésnapja alkalmából ma délben az elnöklése alatt álló hirlapírói egyesület küldöttsége tisztelgett. A deputációban Hegedüs Sándor képviselő vezetése alatt dr. Heltai Ferencz és Szöcs Pál országgyűlési képviselők és Fenyvesi Adolf fővárosi bizottsági tag, az országgyűlési gyorsiroda főnöke, vett részt.

Hegedüs Sándor lendületes szög beszédet intézett az ünnepelthez, melyre Falk Miksa dr. következőleg válaszolt:

Tisztelt barátaim! Mindenekelőtt bocsánatot kérek, hogy tegnap nem lehetett szerencsém találkozni önökkel, az utolsó pillanatban olyan akadály jött közbe, amelyet sem elhárítani, sem megkerülni nem lehetett, de ha a többi küldöttségnek egyszer mondtam halálát, az uraknak, akik kétszer fáradoztak, már ezért is kétszerte nagyobb hálával tartozom,

Mondom, már ezért is; mert más tekintetben is, bármennyire becülöm a többieket is mind, akik üdvözöltek, igazán jól csak az újságírók körében érzem magamat. Ou peut-on être mieux, qu'au sein de sa famille? Én pedig a magam családjának nemcsak azt a szűk kört tekintem, amelyhez vérokonság fűz, hanem az összes hirlapírókat.

Hogy ez nálam nem pusztá frázis, azt a legjobban Önök tudják; mert hát — dicsekvés nélkül mondhatom — lehettem volna az életben már sok mindenféle, de soha nem akartam más lenni, mint újságíró, és az maradtam is, és meghalni is mint ilyen fogok; pedig ha valaki, úgy én ismerkedtem meg ennek a hirlapírói foglalkozásnak az árnyoldalaival; mert hiszen — ezt mindegyikük megérezte egyszer vagy másszor — a közönségnek fogalma sincs arról, mennyi munka, mennyi gond, mennyi tudomány az, ami nem egy újságcikkbe le van fektetve; és végre, ha egyik-másik méltányolja is, ez olyan mulékony dolog: a nap hozza a cikket, a másik nap elviszi; senki sem törődik vele többé, senki sem beszél róla. Meglehetősen hálátlan tehát a mi foglalkozásunk, de azért mégis megteesszük a kötelességünket; és én is, habár megfogyott testi és lelki erővel (Nem igen látszik meg!) teljesítem még — addig, a meddig.

Hanem ha már az, amit irunk, mulékony dolog, ami hirlapírói generációnk, azok, akik itt most együtt vagyunk, egy dolgot mégis alkottunk, ami maradandó és ez a mi hirlapírói nyugdíjintézetünk. És én azt hiszem, a későbbi generációk, ha minden egyébről megfeledkeznek, amit műveltünk, egyszer-másszor talán mégis meg fognak emlékezni rólunk, ha ennek az intézetnek a jótéteményeit élvezik.

Mint ennek a műnek egyik csekély részese tehát igénylek magamnak is egy kis érdemet. Megígérem önöknek, hogy a magam személynére nézve ennek az intézetnek a jótéteményeit lehetőleg későn óhajtom igénybe venni: későn a magam nyugdíját, mert minél későbbben szeretnék munkaképtelenné lenni és még inkább a nőmet, mert minél későbbben szeretnék meghalni. (Derűtség. Éljenzés.)

Tisztelt uraim! Egyszerű szavakban ez volt a mondanivalóm. Szíves megjelenésüket szívből köszönöm. (Lelkes éljenzés.)

Az ünnepelt végül a küldöttség mindegyik tagjával barátságos kézzorítást váltott.

Megölte a szerelmem.

A király-utcai 30. szám alatt levő orfeumban ma éjjel tizenkettő órakor egy pisztolydurranás zavarta meg a síkamlós karéneket. A mulató helyiség hátsó sarkából jött az ijesztő hang. Az artista-társaság egyik bájos kis primadonnája feküdt ott omló piros vérben, mozdulatlanul, kezében egy parányi czizelírozott revolvért szorongatva.

Steins Róának hívták, most mult tizenkilenc éves, egy hónappal ezelőtt, hogy Bécsből Budapestre jött s ebbe az orfeumtársaságba vetődött. Szép, csengő hangja, kecses tartása volt, hamar akadt udvarlója tiz is, husz is, de neki nem kellett senki, volt már neki udvarlója — egy budapesti gazdag fiatal kereskedő, akinek hivogató szavára a császárváros,

szülőföldjét, özvegy édesanyját is elhagyta. Amikor csak módját ejthette, mindig ennek a közelében volt, kísérete, mint az árnyék az utast. Ha vele nem beszélhetett, legalább távolról követte uton-utfélen: mert nagyon szerelmes volt a fiatal emberbe. Ha orfeumi énekesnő társaival beszélt, egyebet se emlegetett csak az ő boldogságát.

— Nem valami csoda, mondogatták, hisz szép vagy, fiatal vagy. Hej, mikor mi ilyenek voltunk!

Tegnap hirtelen megváltozott az aranyos primadonna. Nagyon rossz kedvű volt s mikor kérdezték mi baja, csak annyit mondott:

— Levelet kaptam tőle!

Ma délután azonban ismét jókedvű volt. Este szokatlan pajzánul játszott, dalolt, kacsingatott jobbra-balra.

Tizenkettő óra volt, amikor az ő utolsó számára került a sor. Tapsolt, tánczolt, soha még ilyen vidámnak nem látták. Mikor elhangzottak az utolsó szavai:

— Ezt sóvárgom, ez kell nekem.

Csak úgy rengett a fal a tetszésnyilvánítástól. Ő pedig meghajította magát s mintha egy könyccsepp futott volna végig az arcán. Könnyedén leugrott a pódiumról s futott a leghomályosabb helyre, ahol senkit sem látott.

A zongora megszólalt, a kar énekelni kezdte a bucsu-marschot és ekkor dördült el a fegyver, amely a szép Steins Róza életét kioltotta.

Mikor odafutottak, még mozgott, de mire a mentők jöttek, már halott volt. A golyó jobb füle mögött furódott be s valahol az agyban akadt meg.

Szóóthy Béla szolgáltaiban levő rendőrtisztviselő kikutatta a halott finom rózsaszín selyem ruháit s kicsike fekete szegélyű levelet talált, amely a szerencsétlen szép leány édesanyjának, Steins Antonia asszonynak szól, aki Bécsben lakik.

Az egyik kórlista elszaladt ahhoz a fiatal emberhez, akit a leány olyan nagyon szeretett. Csak annyit mondott:

— Baj, de nem tehetek róla.

Gyászünnep az egyetemen.

Ünnepélyes requiemre gyűltek össze ma délelőtt tíz órakor a tudományegyetem tanárai és hallgatói az egyetemi templomban. Erzsébet királyasszony emlékének szentelték e napot.

A misét Klinger István egyetemi tanár mondta.

A templomból a gyászolók a Lipót-utcai új városházára mentek, ahol az emlékünnepre előkelő közönség várakozott. A pódiumon Mihákovics Géza egyetemi rektor és körülötte Breznay Béla, Klug Nándor, Nagy Ferencz és Fröhlich Izidor, az aranylanczos dékánok ültek, a tanácsosok és jegyzők ülésin pedig az egyetemi tanárok foglaltak helyet. Ott volt Láng Lajos, a képviselőház alelnöke, Lechner Ágost főrendiházi tag, Fraknoi Vilmos püspök, Szalay Imre miniszteri tanácsos, Sággy Gyula, Czobor Béla, Vecsey Tamás, Hegedüs István, Csiky Kálmán, König Gyula, Fodor József, P. Thewrewk Emil, Ajtai Sándor, Pertik Ottó, Pasteiner Gyula, Réczey Imre és sok magántanár.

Az egyetemi szolgák kucsmásan, mentében vonultak ki s meghajtották az egyetem gyászfátyolos botját, a mikor a mai ünnep szónokának, Beóthy Zsoltnak fekete díszruhás alakja feltűnt a rektor előtt.

Mihákovics rektor nyitotta meg az ünnepet és kérte az egyetem szónokát, hogy mondaná el emlékbeszédét. Szavai közben lépett a terembe Wlassics Gyula dr. kultuszminiszter s Herczegh Mihály dr.-ral a pódium előtt foglalt helyet.

Beóthy Zsolt rendkívül poétikus és lendületes beszédet mondott.

Az első szent királyt sirató krónika szavaival kezdődött az emlékbeszéd. „Egész Magyarország kobza gyászba öltözött s három évig a hegedősök mindennemű édes zenéi elhallgattak és hű szívvel keseregtek.” A gyász képe újra föltárlt előttünk.

Egy szomorú hónap óta a magyar földön minden szószék, az istennek, a köztanácskozásoknak

a tudománynak, a jótételeknek házaiban: gyászba öltözött. Gyászba költőink lantja s az ebben a magyar nemzet egész érzésvilága, mely hurjain reszket. E fájdalomtól kiveszi részét a nemzet ifjúsága is tanítóival együtt, amikor egy gyászban eltöltött szomorú hónap után egy órára abba hagyja nehéz munkáját, hogy könnyebbülést s új erőt keressen fájdalma szabad megnyilatkozásában. A királyné emlékének minél tisztább megvilágítása a nemzeti erkölcsnek, erőnek és jövőnek tett szolgálat.

A komáromi első látogatás, az első budai ut, Majláth János gróf magyar leczkái, a hazai litteratúraért való érdeklődés, a nemzet szeretetet, a koszu Deák Ferencz ravatalán, sorra vonultak el a szónok előadásában, mely e szavakkal végződött:

Áldás volt élete, áldás lett emléke, akár a békés haladás, akár a megpróbáltatások, akár a béke, akár a harcok napjaiban. Méltán int bennünket nemzeti életünk ezer évének arra a költő által emlegetett Isten csodájára, fogyatékos vagy kimerült erőnknek mindig új és eddig mindig elégnek bizonyult forrására. Éneket tudott róia már a hegedős. Legnehezebb válságaink, legsúlyosabb csapásaink, legnagyobb elhagyatásunk napjaiban sohasem harcoltunk egyedül; velünk küzdöttek mindazok, akik valaha előttünk és eleink előtt ragyogtak. Földöntuli védőink dicső sora egy szent alakkal gazdagodott, kinek fölönt fejét minden erények glóriája fonja körül s fölötté a honszeretet csillaga ragyog.

És most töröljük le könyveinket. Oszoljunk szét tantermeinkbe, vegyük föl könyveinket, készítsük elő műszereinket és folytassuk munkánkat. Dolgozzunk. Ne azért, hogy feledjünk, hanem hogy minél méltóbbak legyünk emlékezni reá.

A beszéd osztatlan, mély hatást tett hallgatóira. Elsőnek a kultuszminiszter sietett a szónok elé, hogy kezét szorítson vele, azután sorra üdvözölték tanártársai. A rektor berekesztő szavaiban elmondta az egyetem köszönetét Beöthy Zsoltnak s megkérte a kultuszminisztert, tolmácsolja az egyetem részvétét a trón zsámolyánál.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Premiére a Nemzeti Színházban.** Berczik Árpád új 4 felvonásos vigjátékának, „Himfy dalai”-nak, első előadása a Nemzeti Színházban október 14-ére, péntekre van kitűzve. A darab olynemű irodalomtörténeti vigjáték, mint a német „Karlshüler”, mely Schiller ifjúságáról szól. „Himfy dalai”-nak hőse Kisfaludy Sándor, a magyar Petrarca, tárgya pedig Kisfaludynak szerelme Szegedy Ignác alispán szép leányához, Rózához, akit a költő sok megpróbáltatás után el is vett. Ennek a viszonynak köszönheti irodalmunk a szerelem-könyvét, a „Himfy szerelme” cím alatt ismeretes költeményeket. Az első részt, a „Kesergő szerelmet” tudvalevőleg házassága előtt, a „Boldog szerelmet” házassága után írta meg Kisfaludy, ki az első részt névtelenül bocsátotta világra. A prózában írt vigjáték a század elején játszik Vasmelegében és a Balaton partján, hátterét a nemzeti ébredés korszaka képezi és szereplői a dunántúli ismertebb családok neveit viselik.

* **Hegyi Aranka utolsó fellépése.** Hegyi Aranka asszony holnap, kedden, lép föl utoljára a Népszínházban Offenbach „Hoffmann meséi” című operettjében. „Hoffmann meséi” 1882. április 14-én került először színre a Népszínházban a hármas fő női szerepben Hegyi Arankával, ki a szerepet 1887. május 7-éig ötvenöttször játszotta; később a darabot felelevenítették a főszerpben Komáromi Mariskával, ki azt huszonháromszor játszotta. Most Hegyi Aranka tizenegy év után holnap ötvenhatodszor fogja játszani a szerepet.

* **El nem fogadott darabok.** A Magyar Színház igazgatósága a következő benyújtott eredeti darabokat nem találta előadásra alkalmasnak:

A hasonmás. — A vihar. — A protekció. — A gulyás. — A rejtett feleség. — Kurucz győzelem. — A 13. számú szoba. — Apró hirdetések. — A hitvány. — Carnavál. — A vis-à-vis. — Finum Rózi. — Ujhütek. — Apró hirdetések. (3 felv.) — A pletyka. — Szerelme

és bánat. — Egyik olyan, mint a másik. — A csikgyergő harasok pásztorja és leánya. — Isten nem ver bótta. — Mámorban. — A népboldogító. — A számadó juhász. — Az üdözött. — Kétfalu személyné. — Banditacsiny. — Szoknyás jogászok. — A repülőgép. — Életumor. — Kisasszonyrendező. — A bűnös. — Dádal. — Sorsvezérek. — Nem érek rá! — A czigér. — Párhaj és becület. — Tiltott gyümölcs. — Testvérek. — Menyegző helyett temetés. — A mostohalány. — János vitéz. — Az ügyvéd-asszony. — Kamasz évek. — Tél és tavasz. — Az eljegyzés. — Az albrölök. — A kenyér. — A gonosz szellem. — Módos Juci. — Szent-Péter esernyője. — A tudós családja. — Ki az ur a háznál? — Az ügyvédnő. — Tiszavirág.

A szerzők személyesen, vagy megbízottak által átvehetik kéziratukat a Magyar Színház titkári hivatalában.

* **Jane Hading Budapesten.** Jane Hading európai körútján most Bernben játszik. A művész nő innét Bécsbe megy, ahol öt estén lép fel, 17-én pedig Budapestre érkezik. Társulata a Gymnase és Odéon tagjaiból van összeállítva, közöttük van Derville, Dorlia, Roggers, Billy, Naudy, Marsane, Lelière és Viguat kisasszonyok, Lenormant, Mimié, Hatté, Plan, Dalbert, Hervonet, Lauras és Petitbon urak.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* **Az akadémia ülése.** A Magyar Tudományos Akadémia második osztálya ma délután Tóth Lőrincz elnöklésével ülést tartott. Téglás Gábor levelező tag fölvasta „Herodotos Dáczára vonatkozó geográfiai adalékai” című értekezését.

Herodotosnak a régi Dácia déli határvonalával és az agathyrsusok földjével kapcsolatba hozható följegyzéseit idáig csak nyelvészeti kombinációk segítségével főleg Safarik Józsefnek, a slaviasmus apostolának meghatározásai szerint ismeri irodalmunk. Téglás Gábor az Al-Dunával kapcsolatosan szerzett észleletei közben ismervén föl az érvényben álló magyarázatok tarthatatlanságát, részletes helyrajzi összehasonlításokkal megállapította, hogy az Isternek a skythák földjéről Herodotos által felsorolt mellékvizeiben a keleti és déli kárpátok legjellemzőbb vizeit bírjuk. A Naparis, melyet ugyancsak felsorol Herodotos, nem is tartozik az Isterhez, hanem a Dnyeperral azonos. Téglás tanulmányainak másik eredménye, hogy Herodotos korában a Haimos hegységet egész az Al-Dunáig képzelték és ezért tételezték föl azt is, hogy az Olt s a Temes a Haimosból ered. Az Aurásban Téglás a Zsil helyett a Karast állapította meg. Most, a helynevek törvényes rendezése alkalmából nem érdektelen tudni azt sem, hogy a skytha ősi folyónevek a romániai lapályon is olyanformában öröksödtek meg, amint azokat a magyar befolyás kiegészíté.

Utána Komáromy András levelezőtag mutatta be Veress Endre vendégnek értekezését: „Erdélyi fejedelmi interregnuma” czimen. Mind a két előadást tetszéssel fogadták.

* **A Kisfaludy-társaság pályázata.** A Kisfaludy-társaságnak február 6-iki ünnepélyes ülésén kihirdetett pályázatok közül a következők határideje jár le október 31-én:

1. Lukács Krisztina-jutalom: kívántatik a magyar könyvillusztráció története. Jutalma 500 forint.
2. Széher Árpád-jutalom: kívántatik egy ballada. Jutalma 250 forint.
3. Széher Árpád-jutalom: kívántatik egy kisebb vig költői elbeszélés. Jutalma 250 forint.
4. Ifju gróf Vigyázó Sándor-jutalom: kívántatik egy magyar történelmi tárgy, prózában írandó kisebb elbeszélés, amely fél nyomtatott ívtől két ívig terjedhet. Jutalma 120 forint.

A pályamunkák idegen kézzel, tisztán és olvashatólag másolva, bekötve, lapozva, a szerző valódi nevét rejtő lepecsételt jelmondatos levél kíséretében a fent kitett határidőig a társaság titkárához (Erzsébet-körut 9.) küldendők. A pályázatok egyéb feltételei a társaság Évlapjaiban olvashatók.

* **A magyar magánjog új kiadása.** Magánjogunk irodalma — a tárgynak mindennapi élet-szükségletet képező volta dacára — alig egy-két összefoglaló rendszeres munkát mutathat föl. Ennek természetes következménye az, hogy azon magánjogi rendszeres munkának, amely ma jelenik meg, a legnagyobb s legszélesebb körű követelményeknek kell eleget tennie, hogy a fennálló szükségnek szolgáljon s rendeltetésének eleget képes legyen tenni. Itt nemcsak azon szempont jön figyelembe, hogy egységes magánjogi kodex hiányát kell pótolnia ily könyvnek, amivel kapcsolatban van az is, hogy a folyton progresszív módon haladó gazdasági s szociális élet sokféle követelése, a jogrendszer sokirányú átalakulásával járnak, hanem első sorban az jön tekintetbe, hogy ma már nálunk ily könyvnek mindazon munkát kell egymagában végeznie, amit a gazdagabb iro-

dalommal bíró külföldi litteratúrája ugyanazon tárgyra vonatkozó legkülönbözőbb rendszerrel fektetett munkáival tankönyv, kommentár, magasabb tudományos célra irt monografikus feldolgozásával, czitációval teljesít.

Ezt a gondolatot önkénytelenül is felkelti mindenki az előttünk fekvő könyv, amelynek mai alakját Reiner János dr. budapesti egyetemi magántanár adta meg.

Mert itt ezen 74 ivre menő terjedelemben mindaz szerencsés kézzel van egyesítve, amit a felsorolt munkák külön-külön oldanak meg. Az összes magánjogi s azzal összeüggő joganyag a legutolsó időkig van itt feldolgozva, még pedig feldolgozva a szó tudományos értelmében. Már futólag tekintve is látható a könyv újrajrójának törekvése, hogy ne csak a tisztán praktikus s magasabb tudományos célokra, hanem a tanulásnak is szolgáljon, s e részben minden értékesíthető tudományos anyagot felhasznál s minden értelmi foknak könnyű hozzáférhető formában közli a legnehezebb fogalmakat.

A bírói praxis feldolgozása a legkiterjedtebb és igazán beható kritikával történik — mindenütt a jogi elvek tisztázásával és kifejtésével a praktikus esettől, úgy, hogy a könyv általában előző kiadásra nézve a gyakorlatra konstataált hatásnak ezen kiadás által még szükségképen fokoztatni fog.

Nem hagyható említés nélkül, hogy a könyv a magyar polgári törvénykönyvre nézve folyamatban levő kodifikatorius munkálatokat közölve, azokra értékes észrevételeket vesz föl.

Általában ily rövid keretben csak annyit lehet ezen könyvről összefoglalva hangsúlyoznunk, hogy a magánjogi tudomány emelése, a praxis és tanulás támogatására és egészére s a kodifikációs munkálatokra nézve is nagyértékű tudományos munkát képez dr. Reiner János újabb munkája.

FŐVÁROS.

(A plébánosok jövedelme.) A fővárosi lelkészi javadalmak összeírásának felülvizsgálatára alakított törvényhatósági bizottság L u n g György tanácsos elnöklése alatt újabban a következő plébániák jövedelmét állapította meg: A királyi vár Szent-Zsigmondról nevezett plébánia javadalmát 3092, a krisztina-városi plébániát 2704, a szent-rókusi plébániát 2263, a józsefvárosiét 5974, az erzsébetvárosiét 5884, és a tereztvárosiét 5502 forintban. Hátra van még a lipótvárosi és a tabáni plébániák javadalmi ügye.

(A Kossuth-szobor.) A fővárosi polgárság körében mozgalom indult meg, melynek az a célja, hogy a Kossuth Lajos szobrára begyűlt összeg eredeti rendeltetésére fordíttassék. Kossuth Lajos halálakor úgy a lapok, mint a társaskörök és testületek határozottan a Kossuth-szoboralap javára indították meg a gyűjtést, törvényhatóságok, testületek és magánosok egyenesen Kossuth szobrára küldték be adományait. Ugy a gyűjtők, mint az adakozók intenciójával ellentétben van a főváros tanácsának az a terve, hogy a begyűlt negyedszázézer forintot Kossuth-mauzoleumot építsenek és a Kossuth-szobor fölállítását bizonytalan időre elhalasztódi. Ez ellen foglal állást a polgárság, melynek vezetői a főváros több kerületében gyűléseket hívnak össze. Ezek az eszmét propagálják, hogy háromszázézer forintnyi költséggel, mely untig elég bármilyen monumentális szoborra, első sorban a Kossuth-szobrot állíttassák fel. A még fenmaradó hatvan-hetvenezer forintot pedig tőkésítsék néhány évig s ekkor kitelik az összegből a mauzoleum felállításának költsége is. Különböző több napilap és testület írásbeli ó v á s t nyújt be a fővárosi tanácshoz, hogy az általok gyűjtött összeg más célra fordíttassék, mint Kossuth-szobrára.

(Az új központi városháza.) A Károly-kaszárnya tolkének szabályozására és az új városháza elhelyezésére a főváros pályázatot hirdet. A kiküldött pályabírók három ülésen vizsgálta a beadott pályaterveket és ma délelőtt döntött. A jury az 1000 forintos első díjat a „Hoc” jellegű, az 500 forintos második díjat a „Való és ábránd” jellegű tervnek ítélte oda. A „Hoc” tervezője Z u s c h m a n n János műépítő, a „Való és ábránd”-é pedig P a l ó c z i Antal. A két terven kívül megvételre javasolja a „Váci-körut tengelyében”, a „Hausmann”, a „Génusz” és az „Ad astra II.” jellegű

terveket is. Az első díjat nyert „Hoc” jelű pályaterv a városháza főhomlokzatát a Károly-körútra tervezi. A városháza kétoldali tizenhét öles utcák bonyolítják le a forgalmat. A városháza hátsó homlokzata előtt harminczhat öl széles parkot épít. Az evangélikus templom a Deák-téren épül, az iskola és paplakás a szomszédos telken. A Gránátos-utcából széles ut visz a Kigyo-térig. A jury szerdán délelőtt újra ülést tart s megszerkeszti a bírálati jegyzőkönyvet. A terveket csütörtökön közzemlére teszik a Lónyay-utcai ipariskolában.

A múlt hónap története.

(A közigazgatási bizottság ülése.)

A közigazgatási bizottság ma délelőtt tartotta rendes havi értekezletét.

A polgármester szokás szerint konstatacióra, hogy úgy általánosságban egész szeptemberben rend volt mindenütt, a bizottság pedig szintén szokás szerint tudomásul vette a dolgot, azután az elnök az ülést berekesztette.

(A közbiztonság.)

A jelentések sorát a főkapitány beszámolója nyitotta meg. Hogy a rendőrségnek hány bünessel volt dolga, arról nem szól a jelentés, csak annyit árul el a zrinyi-utcai palota ügyforgalmából, hogy a bejelentett bűncselekmények közül 1413 esetben fejezték be az előnyomozást. Ezek közül 171 irányult emberélet ellen, nagyobbára keresmai verekedéseknél; lopás, vagy lopás kísérlete volt 1098, ebből 816 helyen meg is állapították a bűncselekményt, de a 816 lopás közül 324 kár tekintetében nem haladta meg a 10 forintot. Letartóztattak 312 embert, ezek közül 220 a bíróságokhoz, 46 szabaddalra, 16 a kórházba került, 6 közigazgatási elbánásban részesült és 29 ellen még tart a vizsgálat. Közrekerített a rendőrség egy tizenegy tagu nemzetközi betörő szövetkezetet és egy nagyobb padlás-tolvaj társaságot is.

(A közterhek.)

Az adófelügyelőség jelentése szerint az idén szeptemberben sokkal kevesebb egyenes adó jött be, mint a múlt év szeptember havában. Az adófelügyelőség mindig panaszkodik. Az állampénztárnál 886.184, tavaly pedig 967.106 forintot szedtek be szeptember havában. A fővárosi adópenztárnál most 359.718, a múlt évben pedig 452.816 forint volt a bevétel. Ennek a kedvezőtlen eredménynek főképen az a magyarázata, hogy a közigazgatási bíróság kimondta, hogy a részvénytársaságok megadóztatásánál az új kibocsátású részvények felpenze nem adóztatható meg. Ennek következtében a részvénytársaságoknál összesen 700.000 forinttal kevesebb adót irtak elő.

(A közoktatás.)

A királyi tanfelügyelő jelentésében kiemeli, hogy az arszabotvárosi iskolák egyikében valami visszaélésről szóló hír miatt vizsgálatot tartott, de rendben talált mindent. Iskolakerülő sem volt a múlt hónapban valami tulságos sok.

(A közegészség.)

A tiszti főorvos azt jelentette, hogy Budapest közegészségügye a múlt hónapban kedves volt, mert a ragadós betegségek száma emelkedett. Különösen emelkedett a vörheny, a hagymáz és a kanyaró. A múlt hónapban született 1820, meghalt 1069 ember.

VIDÉK.

* (Zajos vármegyei közgyűlés.) Arad vármegye mai közgyűlésén izgatottan tárgyalták Krivány János sikkasztási ügyét és az ebből folyó pótdó kérdését. Vásárhelyi László volt nemzetipárti képviselő heves támadást intézett a megyei kormányzati rendszer ellen. Velicsin, Popp és Suciu oláh agitátorok hasonlóan megtámadták a rendszert, de miután oláhhul beszéltek, többen azt követelték, hogy magyarul beszéljenek, mire azok azt felelték, hogy pártfeleik tanuljanak oláhhul. Nem lévén meg a kétharmad többség, a pótdó t e s z a v a z t á k. A megyei tisztviselők fizetés-emelését szintén leszavazták. A

főispán mindkét határozatot megfelelőbbézi. A közgyűlés tagjai izgatottan osztottak szót. A napirend többi tárgyai holnap kerülnek sorra.

* (Templomszentelés.) Majláth Guisztáv gróf erdélyi püspök tegnap szentelte föl nagy ünnepélyességgel Torda-Aranyos vármegye Radnót községi templomát. Az istentisztelet után az erdélyi katolikus status uradalmi igazgatósága lakomát adott.

Pest vármegye közgyűlése.

Pest-Pilis és Solt-Kiskun vármegye törvényhatósági bizottsága, Beniczky Ferencz főispán elnöklése alatt ma délelőtt ülést tartott.

A gyűlésen csekély számban jelentek meg a bizottsági tagok, kik a főispán által körözött íven csakhamar nyolcz száz forintot irtak alá a királyné szobrára.

Elhatározták továbbá, hogy III. Béla király és neje, antiochiai Anna hamvainak ünnepélyes eltemetése alkalmával, Beniczky Ferencz főispán vezetéke alatt, Fazekas István főjegyző, Bossányi László, Földváry Mihály és Földváry Miklós tagokból álló küldöttséggel vesz részt a vármegye.

Holnap egy főszolgabíró és öt szolgabírói állást töltenek be választás után.

Beniczky Lajos alispán évnegyedes jelentéséről fölemlíti a következőket:

A királyné temetésén, a közgyűlés megbízásából, a főispán vezetéke mellett, öt tagból álló küldöttség jelent meg a törvényhatóság nevében díszes koszorút helyezett a ravatalra.

Fölemlíti ezután az alispán, hogy a múlt évi nyár nagy belvizei kártételeinek megszüntelése céljából az alispán elnöklése alatt szakbizottságot tartottak, amelyek eredményeül örömmel tudatja az alispán, hogy a belvizeknek a Dunába való bevezetésére vonatkozó tervek már készen állanak s azok kivételre — a kormány és érdeklettek közös költségén — akadályba nem ütköztek.

Áttérve a Pestmegyét érdeklő gazdasági kérdésekre, jelenti az alispán, hogy — a jégveréstől szenvedett vidékek kivételével — a kalászosok jó középtermést adtak. A tavasziak s kapások betakarítása most van folyamatban; ezekben nagy károkat tett a nagy szárazság; ez az oka annak is, hogy az őszi vetések munkái csak későn indulhatnak meg. A szőlőtermés egyes vidékeken jó közepes, sok vidéken azonban gyöngye volt. Az ideit szüretkor is azt tapasztalták, hogy a kisebb gazdák, akiknek nincs módjuk pincze építésére, potom áron kénytelenek az üzérkedő kereskedőknek eladni a termést amit ezek aztán óriási nyereséggel hoznak forgalomba. Ezen a bajon — ugymond az alispán — pinczeegyesületek szervezése útján lehetne segíteni s a gazdasági egyesületek lesz a földadata, hogy ezen a téren mozgalmat indítson.

A napirend egyéb tárgyaira térve, tudomásul vették a törvényhatóságok átíratait és számos kisebb jelentőségű ügyet intéztek el. Holnap délelőtt választások lesznek és gyógyszerügyi ügyek kerülnek sorra.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— A rendőrség sajtópöre. Azt az esküdtzéki tárgyalást, melyen Kovács F. Sándor, továbbá Pápay Jenő és Székely Emil állottak volna helyt Bérczi Béla rendőrkapitány ellen emelt vádjaiért, ma nem tartották meg. A királyi ügyészség ugyanis, miután Kovács bocsánatot kért, elállt a panasztól. A sajtóbíróság esküdtzéki tárgyalás helyett ma Vázsonyi Vilmos, Vaisz Sándor és Keszits Antal védőket e hónap 13-ára, csütörtökre jegyzőkönyvi tárgyalásra idézte meg azért, hogy fölszámítsák — a költségeket. A védelem fölmerült költségeit ugyanis, miután a panaszt visszavonták, a királyi főügyészség tartozik viselni.

A postáskisasszony szerelme.

Épen tíz esztendeje történt, hogy Bohony Janka lapujtói postamesternőt fölfüggesztették állásától, mert a kezelése alatt álló pénzekben hiányosságot konstataált a revizor. A fiatal leányt letartóztatták. Azt vallotta a vizsgálóbíró előtt, hogy a hiányzó ezerkétszáz forintot ellopták tőle már régebben. Az így támadt hiányt hivatalos pénzből pótolgatta, foltozgatta mindaddig, míg rá nem jöttek.

A hivatalosan konstataált adatok ellentmondottak a postáskisasszony eme védekezésének és a törvényszék egy évi börtönrre ítélte a szép leányt.

Bohony Janka ki is töltötte büntetését már régen. Néhány hónap előtt azonban jelentkezett a vizsgálóbírónál és elpanaszolta, hogy Pető Géza lapujtói körjegyző, akkori segédjegyző, sodorta volt a veszedelembe.

Szerelmi viszonyban volt Petővel és az hiányosságot ígért neki. Gyakran megtörtént, hogy a jegyző postautalványokat adott fel — hitelbe. Nem fizette ki az utalványozott összeget. A leány továbbított a hitelbe feladott postautalványokat és hivatalos pénzekből fedezte vizsgálatok alkalmával a hiányt.

Mind ezt azért cselekedte, hogy valamikor felesége lehessen annak az embernek, akit szeretett. Azért hallgatta el a törvényszék előtt bűntétele nevét is, egyedül bűnhődve cselekedetükért. A férfi azonban nem váltotta be szavát. Időközben megválasztották körjegyzőnek, tekintélyes állásra tett szert, gazdag lett, vele pedig nem törődött s hagyta a maga útján, amíg elzüllött. Végső elkészítésében jelentette fel a régi dolgot.

Pető Géza körjegyzőt fölfüggesztették állásától a leány feljelentése alapján. A pestvidéki törvényszék ma vonta felelősségre sikkasztásban való bűnrészeségért.

Az itélőtanácsban Rónay Kamil elnökölt, Visontai Soma dr. védte a vádlottat.

Elsősorban a hajdani postáskisasszonyt hallgatta ki a törvényszék. Bohony Janka tanuként szerepelt a tárgyaláson.

Az elnök kérdésére előadta, hogy szerelmi viszony volt köztük. Megígérte volt Pető, hogy feleségül veszi, ha megválasztják jegyzőnek Lapujtón.

Elnök: Föntartja azt a vallomását, hogy Pető volt az oka, hogy oly nagy hiány volt a pénztárában?

Tanu: Igenis, ő az én hóhérom.

Elnök: Pető küldte a pénztalványokat azzal az ígérettel, hogy majd másnap megfizeti a pénzt.

Tanu: Igen, ő küldte.

Elnök: És sohasem adta meg?

Tanu: Egyszer fizetett 172 forintot.

Elnök: Van itt egy levél, amelyben ön sürgősen kér Petőtől száz forintot, mert tudta, hogy jön a rovacsoló tiszt.

Tanu: Nem emlékszem erre.

Elnök: Szeretném azt tudni, hogy mikor Pető utalványokat küldött pénz nélkül, hogyan továbbította maga azt?

Tanu: A hivatalos pénzből visszatartottam a megfelelő összeget.

Elnök: Tudott Pető arról, hogy az ön pénztárában hiány van?

Tanu: Hogyne tudta volna. Hiszen ő okozta a hiányt.

Elnök: Miért nem mondta meg legalább a védőügyvédjének, hogy Pető a bűnös?

Tanu: Megmondtam kérem.

Elnök: Vannak itt adatok, amelyekből az tűnik ki, hogy ön sokkal nagyobb mértékben költekezett, mint amennyi jövedelme volt. Nevezetesen, hogy ön drága tölteket csináltatott magának, balokat rendezett a jegyzővel együtt, szarvasmarhát tartott.

Tanu: Szó sem igaz, kérem.

Verebély bíró: Azok az utalványok, melyeket Pető küldött, hivatalos pénzről szölettek?

Tanu: Többnyire.

Geguss ügyész: Segítette önt a vádlott a fölfüggesztése után?

Tanu: Semmivel.

Az ügyész: Itt van egy levél. Ebből az tűszik ki, hogy Pető önnek egy alkalommal száznyolczvan forintot küldött. Ön ebből százharminczat visszaküldött, mert csak ötvenre volt szüksége, egyúttal megköszönte neki a szíveskedést. Mi szükség volt erre, ha önnek Pető adója volt?

Tanu: Ezt csak kíméletből tettem, mert olyanok is voltak a községben, akik kutatták, hogy mi levelezünk egymással.

Az ügyész: Mondja csak, kérem, egészen bensős volt maguk közt a viszony?

Tanu: Nem.

Ügyész: Hát csak a házassági ígéretnél maradtak?

Tanu: Igen.

Ügyész: A fölfüggesztés után megszűnt maguk közt a viszony?

Tanu: Meg. Csak annyit mondott, hogy majd jóvá tesz mindent.

Ügyész: Bizott abban, hogy ha kiszabadul, Pető beváltja házassági ígését?

Tanu: Gondoltam, hogy lesz annyi becsülete, hogy ha már szerencsétlenül tett, be fogja váltani ígését.

Pető Géza azt vallja, hogy Bohony Jankával benső viszonya sohasem volt. A terhére rótt cselekményt határozottan tagadja.

Elnök: Önt azzal vádolják, hogy előmozdította a Bohony Janka sikkasztását azzal, hogy utalványokat küldött a postára pénz nélkül.

Vádlott: Ezt már csak azért sem tehettem, mert én soha hivatalos pénzt nem kezeltem.

Elnök: Van itt egy tanu, akinek maga beismerte azt, hogy benső viszonyt folytatott Bohony Jankával s azt is, hogy ön küldte az utalványokat, hogy Bohony Janka szerencsétlenségének egyedül ön az oka.

Vádlott: Én ezt senkinek a világon nem mondtam. Az a tanu Homor István, rovott multu ember, akit én tolonczoltattam el a községből.

Geguss ügyész: Ön tagad minden érdek-közösséget ezzel a szerencsétlen nővel, mért adogatott tehát neki kölcsönöket?

Vádlott: Én, ha kért, adtam neki.

Ügyész: De ez a nő föltárta ön előtt a helyzetét. Bevallotta önnek abban a levélben, melyben száz forintot kér, hogy nyakán van a rovincsoló, már pedig nem tette volna azt egy teljesen közömbös emberrel szemben.

Vádlott: Nekem sohasem mondotta.

Tanuként hallgatták ki Homor István volt gácsi körjegyzőt.

Az elnök felteszi a szokásos kérdéseket. Közbe megkérdezi a züllött, rongyos külsejű embertől:

— Büntetve volt-e már?

Tanu: Én? Soha.

Elnök: Pedig ez a bizonyítvány, melyet Gács község előljárásága küldött be, egészen mást mond. Azt állítja, hogy ön csavargásért, koldulásért és részegeskedésért többször eltolonczolt, rovott multu egyén.

Tanu: Hja, kérem, azok kihágási ügyek. Részben már el is évültek, részben le sincsenek bonyolítva.

Elnök: Tudja ön milyen viszony volt Pető és Bohony közt.

Tanu: Én csak annyit tudok, hogy Pető el akarta venni Bohony Jankát, de Pető apja ellenzte. Pető akkor azt mondta, hogy el kell vennie azt a leányt, mert ő döntötte a szerencsétlenségbe. Az öreg Pető ezt felelte erre: Minek vennéd te el, ő már ugys benne van a hajban, te pedig szerencsésen kiusztál belőle.

Elnök (a vádlotthoz): Mit szól ehhez?

Vádlott: Egy szó sem igaz a vallomásából. Azért vall rám, mert kitolonczoltattam a községből.

Homor: Engem bizony nem tolonczoltattott ki.

Vádlott: Nem csak hogy kitolonczoltattam, de föl is pofoztam, mint aféle elzüllött embert.

Homor: Ugyan ne beszéljen ilyen. Hiszen ha mindnyájan tisztességes emberek volnának, akkor semmi dolga se volna a törvényszéknek.

Laczkó Imre kisbíró azt állította, hogy Bohony Janka pénzt ígért neki az esetre, ha Pető eljön vall.

A délutáni tárgyaláson Batázs Mátyás tanu vallja, hogy mikor egy izben Vattay felügyelő postát jött vizsgálni, Pető őt elküldötte a bíróhoz, hogy kétszáz forintot kérjen kölcsön számára. Egy izben Pethő apja azzal küldötte Bohony Jankához: eredj a menyemhez.

Elnök: Pető, mit szól ön ahhoz, hogy apja már „menyem”-nek is nevezte Bohony Jankát?

Vádlott: Ez lehetetlen, egy cseléd előtt. Ez magántitkunk volt.

Geguss ügyész: Micsoda? Hát mégis magántitkunk volt?

Vádlott: Kérem, csak — lett volna!

Két levelezőlapot mutatott fel ezek után az elnök. Pető írta volt ezeket a postamesternek, mikor az néhány napra elutazott szüleihez. A hivatalát azalatt az idő alatt Pető látta el. Két nap egymás után írta Pető a következő egyforma tartalmu levelezőlapokat:

„Tisztelt Nagyság! Lapujtó és környékén c s e n d é s r e n d uralg!”

Ezzel nyilván meg akarta nyugtatni Bohony Jankát, aki már akkor feje fölött érezte a bekövetkezendő vést.

Rónay elnök a következő érdekes dolgot közölte ezután a törvényszékkel: Egerben volt egy Gurány Hermin nevű postáskisasszony, aki ép abba a helyzetbe jutott, amelybe egykor Bohony Janka. Csakhogy annak a szeretőjét is elitelték s az a szerető Pető Ferencz volt, — a vádlott ö c s c s e!

— Nos — kérdezte a vádlottól az elnök — magától tanult az öcsese, vagy maga az öcsesétől?

Pap Zsigmond tanu azt vallja, hogy látta egy izben, hogy Pető egy százforintos utalványt pénz nélkül adott fel.

Vádlott: Ez az ur hivatalbeli elődöm volt. El is kezelte vagy 6—700 forintot.

Tanu: Ez nem igaz.

Az ügyész, Geguss Gusztáv dr., szép beszédében Bohony Janka szomorú sorsát ecsetelte. Ezzel szemben azonban nincs a hűtető törvénynek mire támaszkodnia s ezért Pető ellen el ejti a vádat.

Vizontai dr. köszönetet mondott a közvádlónak mély igazságérzetéért. Ő is felmentést kért.

Rövid tanácskozás után hozta meg a törvényszék az ítéletet. Pethő Gézát az ellene emelt vád alól felmentette.

Bohony Janka mint magánpanaszos, felebbezést jelentett be.

SPORT.

+ Az őszi löversenyek. Az őszi októberi meetingnek s egyszersmind a versenyesztendőnek holnap lesz a b e f e j e z é s e. Ami ezután következik, az már epilógja a nagy campagne-nak. A holnapi nap főeseménye a szent László-díj, melyben kétéveseink fognak újra összetalálkozni. Ez a mérkőzés talán végre el fogja dönteni, hogy melyik kétévest tartjuk a legjobbnak. Eddig csak azt konstatálhatunk, hogy a kétévesek rosszak. Doppeladler, Ronny, Per Butters, Dominik egymásután veszítették el nimbusaikat, sőt a szívós Cid, mely még a legkövetkezetesebb formát mutatta, is leszorult az elsőség magaslatáról s helyettük újabb nevek kerültek felszínre, úgy mint a feledésbe ment Anuska, a már semmibe se vett Timár, Barnato II. és Hortobágy és a sötét Boston.

A holnapi 40000 koronás verseny 1400 méteres távolságán Timár, Barnato II., Hortobágy, Boston, Brodler, a sötét San-Salvatore fognak összszekerülni. Az a ló, amelyik e futamban győztes lesz, a jövő derbyévjárat matadorjának lesz tekintendő.

Legjobb kilátása a győzelemre az adott formák alapján Barnato II.-nek van, mely Annuska leggyőzjője, Timár-t is leverte. Akik az impressziók után indulnak, azoknak a Leder-ló lesz a favorit-jok, mely legutóbbi futásakor nagy stílusban győzött.

Tipjeink a holnapi napra a következők:

I. Dalffy—Dalnty.

II. Jutka.

III. Barnato II.—Timár.

IV. Ném—Ferie rose.

V. Palota—Katinka.

VI. Illusion—Chryseis.

+ Az őszi Grand Prix. A párisi őszi meeting szenzációs futama a 100.000 frankkal dotált Prix du Conseil Municipal tegnap került lefutásra. A derbytávolságu versenyben a francia tenyésztés tavalyi vereségeért fényes revanche-ot vitt az angolon. Gardefeu, az idei francia derby győztese, daczára nagy súlyának, könnyen győzött az angol tenyésztés legjobb képviselője: Dinna Forget ellen. Anglia még két lovat küldött a versenybe: Winkfield's Pride-t és Knight of the Thistle-t, de ezek még helyet sem kaptak.

+ A Duke of York-Stakes. Kempton-Parkban szombaton futották az ötvenezer koronás Duke of York-Stakes-t, melyben a rendkívül elhanyagolt Sivenia győzött. Tizennégy ló futott. Érdekes a felemlítésre, hogy úgy a győztes ló, mint a másodiknak és harmadiknak beérkezettek Gallinule-ivadékok.

+ Kerékpárverseny. A „Sportvilág” szerkesztőse vasárnap, október 16-án, a csömöri-úti versenypályán országos- és nemzetközi kerékpárversenyt rendez. Az érzáró főversenyben párisi mintára csakis bajnokságok és országos főversenyek győztesei indulhatnak.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

B. H. B.-Keresztur. A kérdéses sorsjegy ára most mintegy 103 forint. Benn találja tőzsdéi táblázatunkban is.

T. J. Török-Kanizsa. Jól sejtette. Az alatt az álnév alatt valóban gróf Vay Sarolta szokott írni. Az öt krajczár a szegényeké.

48-as honvédek. Kőrös-Tarcsa. A 48-as honvédek nyugdíját még jó sokáig nem emelhetik föl, mert a csökkenés jelentéktelenül csekély. Igaz, hogy sokan hálnak el közülük, de ép annyian, ha nem többen, támadnak különböző visszaélések útján. Sokan folyamodnak azok közül is, akik eddig vagyonosak voltak és nem reflektáltak a nyugdíjukra, de elszegényedtek s most rávannak utalva. A csökkenés tehát, ismételjük, olyan csekély, hogy egyáltalán számba se lehet venni.

Rank orvos, Szombathely. Danilevszki Petrovics Gergely, a „Családi krónika” írója Danilovkában született 1829-ben. Sokat hivatalnokskodott, utazott, buvázkodott könyvtárakban és 1869-től haláláig, 1890-ig Péterváron a hivatalos lapot szerkesztette. Önálló munkát mindössze vagy tízet írt, de történeti cikkeinek és elbeszéléseinek se szeri se száma. Írt tanulmányt a magyar irodalomról is, amelyet alaposan ismert. A „Családi krónika” egy nagyobb memoire egyes fejezeteiből van teljes regénynyé összeállítva.

Előfizető, Miskolcz. A postamesteri hivatalhoz négy középiskolai osztály elvégzése szükséges. A jelöltek azelőtt külön tanfolyamon tanultak, most azonban valamelyik postamesternél tanulhatják csak a gyakorlati és elméleti tudnivalókat, amelyekből a kertületi igazgatóságnál, vagy valamely nagyobb postahivatalnál kell vizsgáznok. Várni kell, míg helyet kap, de többnyire nem kell sokáig várni. Az öt krajczár a szegényeké.

S. V. J. Nagy-Szöllös. Sziveskedjék próbaképen még egy ideig küldeni, ha épen akad valaki.

13369. számú előfizető. Ad 1. Tartalékos segéd-orvoshelyettes a legénység szemléjén tartozik megjelenni. Ad 2. A törvényhatóság rendes közgyűlése hagyja jóvá a képviselőtestület határozatát.

NYILT-TÉR.

A legnagyobb gavallérok

is viselhetnek feltűnő olcsó árért kézen kapható uri ruhákat, ha szükségleteiket nálunk szerzik be. A mesterszabást czégünk előkelő hírneve biztosítja, a munka kivételét pedig az üzlet képe elárulja. Méretutáni megrendelésekre külön szövetraktárunk van, kizárólag tisztu gyapjú s valóban gyönyörű mintájú kelmékből.

Karácsonyi és Tarsa

férfi-szabók

IV. ker., Múzeum-körut 39.

Kérelem.

Budapest székesfőváros lakóházaiban e hó 5-től 9-ig az „Erzsébet királyné-alap” létesítése czéljából adakozási iver osztattak szét a házfelügyelők és házmesterek között.

Tiszteletteljesen felkérjük a nagybecsült háztulajdonos urakat, sziveskedjenek — a nemes ügyre való tekintettel — oda hatni, hogy a házfelügyelők és házmesterek az adakozási iverket, a befizetett összeggel együtt, ugyszintén azokat az iverket is, amelyekben adakozás nem történt, f. hó 15-éig pénztárunknál (Kerepesi-ut 78., „Magántisztviselők országos nyugdíjgyesülete” palotájában) naponta d. e. 9—1-ig és d. u. 4—6-ig átadják.

Az összegek átvételét hiteles nyugtatványnyal csakis pénztárunk fogja igazolni és minthogy az adakozások beszedésére egyáltalán senkitt sem hatalmaztunk fel, csakis a fentemlített módon történhetik meg a befizetés.

Minthogy az általunk kibocsátott iver számadásilag vannak nyilvántartva, kérjük a nagylelkü adakozókat is, sziveskedjenek személyesen meggyőződni, vajjon az adakozási iver bemutatott házfelügyelő vagy házmester rendelkezik-e egy ily hiteles és bélyegzőnkkel ellátott nyugtatvánnyal, mert ha nem, akkor a pénznek beszoolgáltatása pénztárunknál nem történt meg és így az adakozó neve az adakozók névsorában nem szerepelhet.

Kérjük eszerint a nagylelkü adakozókat, hogy minden egyes ily esetről bennünket a házsám megjelölésével f. hó 16-éig személyesen vagy posta útján értesíteni sziveskedjenek.

Köszönettel tartozunk a házfelügyelőknek és házmestereknek is, akik előmozdították a nemes ügyet és fáradozásuk által nagy költségtől kímélik meg az alapot.

Az „Erzsébet Királyné-alap” központi bizottsága

Dr. Jókai Mór elnök.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági távirat.

Berlin, október 10. (Gabonavásár.) Buza hosszú határidőre jóval egy márkánál többel jobb, októberre szilárd. Rozs októberre 1/2, hosszú határidőre 1—1 1/2 márkával magasabb. A zabforgalom nem javult.

New-York, október 10.

	okt. 10. cents	okt. 8. cents.
Buza szeptemberre	—	—
„ májusra	70	69 1/2
„ deczemberre	63 7/8	62 1/2
Tengeri deczemberre	35 1/2	34 7/8

Chicago, október 10.

	okt. 10. cents	okt. 8. cents
Buza deczemberre	63 3/8	62 1/2
Tengeri deczemberre	29 7/8	29 1/2

Kőbányai sertés piac, okt. 10. Magyar elsőrendű: Öreg nélküli (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — krajczárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) — krajczárig. Fialat nehez (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 50-5—51-5 krig. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő súlyban) 51 1/2—52 kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban; 52—53 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli súlyban) 50—51 krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 50—50 1/2 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 47—50. — krajczárig. Sertéslétszám: 1898. okt. 8. napján volt készlet 46139 darab, okt. 9-én felhajtatot 1126 db, október 9-én elszállított 1536 darab, október 10-ére maradt készletben 45729 darab. A hizott sertés üzlet irányzata lanya.

Budapesti juhvásár, október 10. A mai vásárra felhajtották: 1505 drb hizalt ürüt, 1063 drb feljavított juhot, 157 darab kisorolt juhot és 686 darab kiverő juhot, 40 darab szerbiai juhot. Napi árak: hizalt ürü 17-5—20 frt páronként, 20-5—21-5 forint 100 kilónként, feljavított juh 15—17 forint páronként, 19—20 forint 100 kilónként, kisorolt kos 12—15 forint páronként, 18—19-5 forint 100 kilónként, kiverő juh 7—12 forint páronként, 15—18 forint 100 kilónként.

Bécsi vágómarhavásár, október 10. A mai vásárra felhajtották: 2904 darab magyar, 315 darab galicziai, 161 darab bukovinai, 82306 darab német, összesen 5203 darab vágómarha, e között 1818 drb sovány marha. Jegyzések: Magyar hizóköri I. minőségű 37—39 frt, kivételesen 40 frt, II. minőségű 32—35 frt, III. minőségű 27—31 frt; galicziai hizóköri I. minőségű 36—39 frt, kivételesen 42 frt, II. minőségű 32—36 frt, III. minőségű 28—31 frt; német hizóköri I. minőségű 39—41 frt, kivételesen 42 frt, II. minőségű 34—38 frt, III. minőségű 30—33 frt, legelő ökör 21—29 forint, bika és tehén 24—33 forint.

Pénzügy.

A vámankét naplója. A kereskedelemügyi minisztérium most teszi közzé a folyó évi július havában a magyar vámtarifa ügyében megtartott szakértekezlet naplóját, az írásban előterjesztett szakvéleményekkel együtt. Az értekezleten megtartott beszédeken kívül magában foglalja a kötet kereskedelmi és iparkamarák, az országos gazdasági egyesület és az országos iparegyesület jelentéseit, nemkülönben az értekezlet tagjai által előterjesztett írásbeli véleményeket. Függetlenül a vámtarifa ügyében a kereskedelmi miniszterhez intézett kérvényeket közli a vaskos kötet.

Aradi polgári takarékpénztár. E vidéki pénzügyintézetéről, amely tudvalevőleg zálogleveleket bocsát ki, ma a fővárosban igen kedvező hírek voltak forgalomban. Felszámolásról, sőt csődről beszéltek, de bizonyosat eddigelé nem tudni. Arról volna állítólag szó, hogy a takarékpénztár igazgatói összehívásáról csak kevés pénzben bírtokokat, ezeket parcellázva drágán adták el kisbirtokosoknak, a kiknek a vételárat jelzálogi kölcsön alakjában juttatták a takarékpénztár vagyonából. Ily módon a takarékpénztár túlmagas jelzálogos kölcsönököt adott, amelyekre nincsen meg a fedezet. Nagyon sajnálatos volna, ha a dolog csakugyan így állna, mert a lelkiismeretlen eljárás kedvezőtlen visszahatással lehet a záloglevélüzletre.

A pénzügyintézetekről. A német birodalmi bank ma 5 százalékra emelte föl a leszámítolási kamatlábát. A bankrótának egy teljes százalékkal való felemelése arra mutat, hogy Németországban a pénzügyintézetek további rosszabbodásától tartanak és ez okból nincs kizárva a lehetősége annak sem, hogy az osztrák-magyar bank is felemeli a kamatlábát, jöllehet a bank vezetősége a kormányok pressziója alatt azt az intézkedést elkerülni szeretné. A legutóbbi október 7-iki kimutatás szerint az osztrák-magyar bank hitelezési üzlete 2-84 millióval emelkedett, a bankjegyforgalom 4-88 millióval lett nagyobb és 11-81 millió adóköteles bankjegy volt forgalomban.

A fővárosi részvénytársulatok. A múlt évben 14 új társulat keletkezvén és 6 megszűnve, az év végével 223 részvénytársulat állt fenn 380-9 millió forint tőkével. 20 évvel ezelőtt a társulatok száma csak 62-öt, tőkéjük pedig csak 68 millió forintot tett. A nagyobb vállalkozási kedv és a nagyobb költség következtében részvénytársulataink jelenleg nagyobb tőkével alapítanak, mi abból is kiderül, hogy egy-egy részvénytársulat átlagos tőkéje 20 évvel ezelőtt csak egy millió forint vala, jelenleg pedig közel másfél millió forint. Tagadhatatlan azonban, hogy az utóbbi években a kisebb tőkéjű társulatok nagyon elszaporodtak. A részvénytőke a lefolyt 20 év alatt a közlekedési vállalatoknál 620 százalék, az iparos vállalatoknál 523 százalék, a pénzügyintézeteknél 286 százalék, a biztosítási vállalatoknál 130 százalékkal szaporodott. Bécsben az utolsó tizenkilenc év alatt a részvénytársulatok száma csak huszonnégygyel szaporodott, Budapestben 161-el. A tartalékok tekintetében a budapesti intézetek kedvezően állanak, amennyiben a tőkének minden millió forintja után 266.000 forintnyi tartaléktőkével rendelkeznek, Bécsben pedig 219.000 forinttal. A tiszta jövedelemből történő különféle levonások következtében a részvényeseknek, minden 100 forintos jövedelemből átlag csak 71-2 forintot adnak osztalék gyanánt. Bécsben ezen arány 76-5 százalék. Az osztalékok magasságának megállapításánál a fővárosi statisztikai hivatal kétféle számítást alkalmaz. Az első, szokásosabb mód szerint az összes kifizetett osztalékok az összes befektetett tőkével állítatnak szembe, mi mellett az átlagos osztalék 7-4 százalékot tesz, Bécsben 7-6 százalékot; az átlagos osztalékok ezen számítása azonban nem adja a helyes hű képet. Midőn ugyanis a kifizetett osztalék egész összegét a működő részvénytőkéhez viszonyítjuk, amellyel számon kívül maradnak az azon veszteségek, melyeket az osztalékok nem fizető részvénytársulatok szenvedtek. Ez okból helyesebbnek látszik azon eljárás, hogy a nyereséggel dolgozó társulatok összes nyereségéből levonjuk a szenvedő mérleget mutató társulatok veszteségét is és csak az így maradt összegből, mely az összes részvénytársulatok tiszta jövedelmét képviseli, számítjuk ki az osztalék nagyságát. Ily alapon aztán a pénzügyintézetek 9-2 százalékot, a közlekedési vállalatok 8-7 százalékot jövedelmeztek volna. Az összes részvénytársulatokat illetőleg azoknak átlagos osztalékát ilyen alapon 6-3 százalékban lehet megállapítani.

Sorsolás.

Magyar királyi osztálysorsjáték. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő számokat húzták ki: 40.000 koronát nyert 72787. 5000 koronát nyertek: 1709 50189 87087. 2000 koronát nyertek: 4983 4830 92113 18009 23088 24129 29326 39089 41179 51598 58076 86417. 1000 koronát nyertek: 12397 14536 22700 27776 3466 37424 40252 41667 52152 59622 60320 71587 82914 89370 94558. 500 koronát nyertek: 1482 15746 19241 27169 34595 37078 42738 50288 52694 56150 58182 62334 64530 66846 71171 75221 76983 79256 86610 86899 88181 91960 92410 95599 97642 99117.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, október 10.

Említettük utolsó jelentésünkben, hogy, jöllehet alapján szilárdnak vesszük az irányzatot — mégis a helyzet zavarosnak és bizonytalan-nak tűnik fel. Minduntalan beleütődünk a nagy, titokzatos kérdőjelbe. Jeleztük, hogy ámbár kétség sem férhet az árak fennmaradásához, elkészülvé kell, hogy legyünk futólagos krízisekre.

A mai üzlet lefolyása is igazolta e felfogást. Megvolt az apró-cseprő válság, amely alatt a márciusi buza 8 forint 92 krajczárig csökkent, de azért mégis fennmaradtak az árak, mert a határidő ismét 9.01 frttal, tehát változatlanul zárul.

Tengeri, zab is változatlan maradt egyenlegként sőt rozs néhány krajczárral emelkedett, a szombati zárlathoz viszonyítva.

Az októberi buza egészen különös szempont alá esik. Erre nézve megirtuk legutóbb, hogy rossz vége szokott annak lenni, ha a vidék nagyon is érdeklődik valamely terminus iránt, persze nem a platói érdeklődést értve. Már pedig az októberi buza iránt nem csak a vidék, hanem az „alkalmi játékosok” eléggé jól ismert serege is érdeklődött.

Ismét felbukkantak a lóversenyter kis trübjének alakjai, akiknek az agilis ügynökök szügerálták, hogy az októberi buza papirformája kitűnő, mert a szeptemberi buza híres istállójából kerül ki és a trainer, a jockey ugyanaz maradt. Tehát megrakták! Megrakták 9 forintnál, 9 forint 10—20—30 krajczárnál. De ezekkel a favoritokkal — legalább a tőzsdén — úgy jár mindig a publikum, hogy gazdájuknak behozzák ugyan a kék szalagot, a tipelők azonban rajtavesztenek. E derék urak ma csakugyan ugyanazt a buzát adták 9 forinton, 8 forint 90—80—76 krajczáron, mert hát volt felmondás.

Mikor aztán tisztult már a légtér, ismét hozzáfogott a hivatásos spekuláció a vásárláshoz, abból a szempontból kiindulva, hogy 1000 métermázsának a felmondása — mint a mai bejelentés — nem oly ijesztő valami, pláne, amikor a készáru-piaczon szerény fél forinittal jobban értékesíthető a szokványáru és e tartós vételek hatása alatt ismét 10 krajczárral emelkedett a határidő, 8 forint 85 krajczárral zárulva, de bizony ezt a javult árat is megéri testvérek között is.

A készáru-piaczon öt krajczárral olcsóbbodtak az árak, mert hát valamilyen formában csak tudomást kellett venni a határidőforgalomban rendezett, hatóságilag engedélyezett, végeladásról. Daczára ennek, az effektív forgalom nem mondható túlságosan lanyhának, mert a malmok, úgy látszik, jobban el vannak oltatva lisztmegrendelésekkel, mint buzával, különben nem vettek volna ma 5000 métermázsra román 79 és fél kilogrammos buzát 8 forinton transzító, jöllehet az eladó a rakomány felérkezési határidejére nézve semmiféle garanciát el nem vállal.

Rozs, zab változatlan.

Árpa folyton jó keresletnek örvend. Bécsben a következő árakat engedélyezték:

Gyömörén	6 frt 70 kr	Esztergomban	7 frt 80 kr
Kőbölkon	7 " 10 "	Kis-Czellben	6 " 50 "
Szereden	7 " 57 "	Pozsonyban	6 " 90 "
Tapolczán	6 " 65 "	Surányban	8 " 60 "
Losonczon	6 " 15 "	Szigetváron	6 " 10 "
B-Gyarmaton	7 " 30 "	Zsámbokréten	7 " 25 "

Ujtengeriben már igen élénk üzlet van. Különösen felsőmagyarországi számlára keresik e cikket.

Fizettek:

V e r s e c z állomásról november-márcziusi szállítással 3 forint 90 krajczárt, november-decemberi szállítással 3 forint 65 krajczárt, októberi szállítással 3 forint 55 krajczárt.

Z s o m b o l y állomásról októberi szállítással 3 forint 60 krajczárt, november-decemberi szállítással 3 forint 70 krajczárt, februári szállítással 3 forint 80 krajczárt.

Vojtek állomásról december-májusi szállítással 3 forint 95 krajczárt.

Szarvas állomásról november-februári szállítással 4 forint 10 kr.-t, novemberi szállítással 3 forint 90 krajczárt.

Tiszaföldvár állomásról novemberi szállítással 3 forint 90 krajczárt.

Megjegyezzük, hogy egyes kocsirakományok már megérkeztek rendeltetési helyükre és az átvétők a tengeri minőségével felette meg voltak elégedve.

Bécsben ma 1000 métermázsra zab szállítását jelentették be.

Végül felemlítjük, hogy több vidékről táviratú jelentést kaptunk, hogy ma éjjel aggasztóan hideg idő volt. A hagyományos tót napszámost még az idén nem találták ugyan meg, tény azonban, hogy az elvetett magoknak most szép őszi napok kellenek. Veszélyről szó sincs, de a mostani időjárás nem normális.

Előfordult készáru-eladások.

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 81-5 k. 9.85 frton, 200 mm. 81 k. 9.95 frton, 200 mm. 80-5 k. 9.85 frton, 100 mm. 80-5 k. 9.85 frton, 200 mm. 80 k. 9.87 1/2 frton, 100 mm. 80 k. 9.85 frton, 100 mm. 79-8 k. 9.77 1/2 frton, 100 mm. 79-8 k. 9.80 forinton, 100 mm. 79-6 k. 9.90 frton, 100 mm. 79-5 k. 9.80 frton, 200 mm. 79-5 k. 9.80 frton, 200 mm. 79 k. átlag 9.70 forinton, 100 mm. 79 k. átlag 9.70 frton, 100 mm. 79 k. 9.77 1/2 frton, 100 mm. 79-5 átlag 9.60 frton, 100 mm. 78-5 k. 9.60 frton, 1800 mm. 77 k. 9.60 frton.

Pestvidéki: 1000 mm. 79 k. 9.85 frton, 300 mm. 78-5 k. 9.60 frton, 150 mm. 78-5 k. 9.60 frton, 200 mm. 77 k. 9.50 frton, 100 mm. 77 k. 9.30 frton, 100 mm. 77-8 k. 9.75 frton, 100 mm. 75 k. átlag 9.10 frton, 100 mm. 73 k. 9.10 frton.

Bácskai: 1800 mm. 74-8 k. 9.20 forinton.

Bánáti: 100 mm. 76.5 k. 9.27 1/2 forinton.

Felsőmagyarországi: 100 mm. 79 k. 9.50 frton, 100 mm. 78-5 k. 9.55 frton, 100 mm. 76-5 k. átlag 9.30 frton, 100 mm. 75-4 átlag 9.30 frton.

Biharmegyei: 100 mm. 79 k. 9.65 frton.

Raktárára: 1500 mm. 77 k. 9.50 frton, 2000 mm. 76 k. átlag 9.40 frton, 560 mm. 76-5 k. átlag 9.40 frton.

Románai: 5000 mm. 79-5 k. transito 8.—forinton.

Szerbiai: 1000 mm. 77 k. transito 7.85 frton. Mind három hónapra.

Rozs. (uj) 200 mm. pestvidéki Budapest par. 7.55 forinton készpénzben.

Zab. (uj) 100 mm. Bpest 6.05 frton, 200 mm. Bpest 6.— frton, 150 mm. Bpest 5.90 frton, 100 mm. Bpest 5.87 1/2 frton készpénzben.

Tengeri. (ó) 200 mm. oláh Budapest 5.35 forinton, 200 mm. (uj) magyar novemberi Szarvas 8.90 frton készpénzben.

Árpa. (uj) 300 mm. takarmány Ia. Pusztá-Poo 6.15 frton, 100 mm. takarmány Kóbánya 6.20 frton készpénzben.

Gabonaforgalom:

Table with columns for arrival and departure dates (1898. október 7.) and quantities (buzából, rozsából, árpából, zabból, tengeriből) with corresponding values.

Hivatalos készárujegyzések.

Table listing official grain prices for various types of wheat (Buza) and rye (árpa, zab) in different quantities (100 kg, 200 kg) and locations (Tiszavidéki, Pestvidéki, Fehérm.).

Hivatalos határidőjegyzések.

Table showing official delivery dates (Határidő) for various commodities (Buza, rozs, tengeri, zab) from October to March, including prices for different months.

Előfordult határidőkötések.

Délelőtt. Buza márczius 9.03-01-04-8.93 október 8.99-8.76. Rozs márczius 7.61-7.56, október 7.40-7.50. Tengeri május 4.67-61-4.64, október 5.25-5.35. Zab márczius 5.73-5.75. október 5.50-5.60.

Délután. Buza márczius 8.92-9.01, október 8.78-885. Rozs márczius 7.57-7.64. Tengeri május 4.63-4.66, október 5.30. Zab márczius 5.74-5.77.

Raktárállomány:

Közraktár: Buza 156600 mm. Rozs 8800 mm. Árpa 43300 mm. Zab 22100 mm. Tengeri 23800 mm. Liszt 12200 mm. Raktárház: Buza 55897 mm. Rozs 1722 mm. Árpa 606 mm. Zab 100 mm. Tengeri 501 mm. Liszt 4616 mm.

BUDAPESTI ÉRTEKTŐZSDE.

Budapest, október 10. Nemzetközi értékek ma csendes irányzatot követtek és árfolyamaik csekély forgalom mellett olcsóbbodtak. A helyi piacon csak közúti vasúti részvényekben volt élénk forgalom csökkenő árakon.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 353.—352.80, Osztrák magyar államvasut 349.10-348.10, Közúti vaspálya 364-359, Villamos vasut 228.50-228, Rimamurányi 253, Salgótarjáni 633 forinton köttetett.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Salgótarjáni 628-632.— Közúti vasut 358-361, Villamos vasut 228-229, Magy. hitelrészvény 379.25-378.30, Magyar ipar- és kereskedelmi bank 97.25, Magyar jelzálogbank 242.—241.50, Rimamurányi 253.25-253, Osztrák hitelrészvény 352.70-352.90, Osztrák magyar államvasut 348.40-347.90, Egyesült fővárosi takarékpénztár 1170, Hazai takarékpénztár 8200, Drashe 330 forinton.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.50-2 forint, 8 napra 4.-5.— frt, október utóljára 7-8 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table listing closing prices for various assets including Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Magyar hitelrészvény, Magyar ipar és keresk. bank, Magyar jelzálogbank, Magyar leszámítoló bank, Rimamurányi vasmű, Osztrák hitelrészvény, Déli vasut, Osztr.-magyar államvasut, Közúti vaspálya, Villamos vasut.

Az utótőzsde csendes volt.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table listing closing prices for Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztr.-magyar államvasut, Leszámitoló bank, Rimamurányi vasmű, Közúti vaspálya, Villamos vasut.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, október 10. Zsiradék üzletelen, irányzata lanya. Szilva olcsóbbodott. Köttetett szerbiai 81 darabos készáru 15.62 1/2 forinton. Szilvaiz ára 1/4 forintra olcsóbbodott.

Hivatalos jegyzések.

Table listing official exchange rates (Faj) for various currencies and goods, including Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Szilva, Kész áru, Zsírok egytől egytől, Magyar aranyjárdék, Szilva, Kész áru, Zsírok egytől egytől, Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Szilva, Kész áru, Zsírok egytől egytől.

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, október 10. A vásári forgalom: Husnál a forgalom élénk, árak szilárdak. Baromfi-nál élénk, árak szilárdak. Halban lanya, árak szilárdak. Tej- és tejtermékek-nél lanya, árak szilárdak. Tojás-nál lanya, árak szilárdak. Zöldszőlő-nél élénk. Gyümölcs-nél lanya, árak szilárdak. Fűszerek-nél csendes. Időjárás: derült meleg. A központi vásárcsarnokban nagyon eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhabus hátulja I. 52-55 frt, II. 48-52 frt. Birkabus hátulja I. 38-40 frt, II. 36-38 frt. Borjulus hátulja I. 64-68 frt, II. 60-64 frt. Sertéshus lörendű 50-54-0 frt, vidéki 40-45 frt. (Mind 100 kilonként.) Kolbász füstölt 60-80 kr (kilonként). Sertésszír hordóval 61.0-62.5 frt (100 kilonként). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.10-1.35 frt. Csirke 1 pár 0.60-1.20 frt. Lud hizott kilonként 50-54 kr. — Különlétek. Tojás 1 láda (1440 db) 38-5-40-0 frt. Sárgarépa 100 kötés 1.90-4.00 frt. Petrezselyem 100 kötés 1.00-4.00 frt. Lencse m. 100 kiló 7-9 frt. Bab nagy 100 kiló 8-10 frt. Paprika I. 100 kiló 30-60 frt, II. 20-28 frt. Vaj I. rendű kilonként 0.75-0.80 frt. Tea-vaj kilonként 0.95-1.10 frt. Burgonya, róza, 100 kiló 1.70-2.00 frt. Halak. Harcsa (élő) 0.80-0.90 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.70-1.00 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.40-0.50 frt.

Szesz.

Budapest, október 10. Az irányzat lanyhább. Kontingens nyersszesz Budapesten 18.—18.25. Finomított szesz nagyban 54.50-55.25. Finomított szesz kicsinyben 55.50.-55.75, Élesztőszesz nagyban 56.—56.1/2, Élesztő szesz kicsinyben 56.25-56.50, Nyersszesz adózva nagyban 54.—54.25. Nyersszesz adózva kicsinyben 54.25-54.75, Nyersszesz adózatlan (exknt.) 14.50-15.—, Denaturált szesz nagyban 21.50-22.— Denaturált szesz kicsinyben 22.25-22.50. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendő.

Bécs, október 10. Kontingens nyersszesz lanya irányzat mellett azonnali szállításra 18.90 forinton jegyeztetik. Zárlatjegyzés 18.50-18.90 forinton.

Prága, október 10. Adózott tripló-szesz nagyban azonnali szállításra 54.75 forinton kelt. Adózatlan szesz 18.75— forinton kelt el azonnali szállításra.

Trieszt, október 10. Kiviteli szesz magyar, cseh, 13.— frt., román 12.— frt. tartályokban szállítva 90% hektoliterenként nagyban.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDEK.

Bécs, október 10. Az irányzat lanya volt, csak tengeri szilárdult. Köttetett: Buza őszre 9.18-9.20, buza tavaszra 8.91, zab őszre 5.78-5.79, tengeri május-juniusra 4.91, rozs őszre 7.80-7.84, rozs tavaszra 7.58 forinton.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 8.90-8.91, buza őszre 9.20-9.21, rozs tavaszra 7.58-7.60, rozs őszre 7.83-7.85, tengeri szeptember-októberre 5.75-5.76, tengeri május-juniusra 4.90-4.92, zab tavaszra 6.02-6.03, zab őszre 5.76-5.78 forinton.

KÜLFÖLDI ÉRTEKTŐZSDEK.

Bécs, október 10. Az a hír, hogy a német birodalmi bank felemelte a kamatlábot, kedvezőtlen hatást gyakorolt, de a kínálat csak államvasúti részvényekben volt jelentékenyebb. Az üzlet mindig lanya volt, de egyes értékek kivételt képeztek és enelkedtek.

Az előtőzsdén: Osztr. hitelrészvény 352.25-352.75, Anglo-bank 155.—, Union-bank 292.50, Osztrák-magyar államvasut 349.12-348.—, Déli vasut 72.25-72.50, Alpési bánya 178.80-179.25, Osztrák koronajárdék 98.20, Török sorsjegy 58.10-58.20, Német márka 58.91 forinton.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 352.12, Anglo-bank 155.—, Bankverein 261.50, Union-bank 292.25, Ländlerbank 222.50, Osztrák-magyar államvasut 348.—, Déli vasut 72.37, Elbevolgyi vasut 262.50, Észak-nyugoti vasut 246.—, Török dohányrészvény 131.50, Alpési bánya 179.30, Májusi járadék 101.25, Török sorsjegy 58.—, Német márka 58.90 forinton.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: 4-2% os papírajradék 101.30, 4-2% os ezüstjárdék 101.10, 4%-os osztrák aranyjárdék 120.30, Osztr. koronajárdék 101.50, 1860. sorsjegy 140.50, 1864. sorsjegy 195.—, Osztrák hitelsorsjegy 199.30, Osztrák hitelintézeti részvény 352.50, Angol-osztrák bank 155.—, Union-bankrészvény 292.50, Bécsi Bankverein 261.50, Osztrák Ländlerbank 222.50, Osztrák-magyar bank 903.—, Osztrák-magyar államvasut 347.87, Déli vasut részvény 72.25, Elbevolgyi vasut 261.50, Dunagózhajózási részvény 449.—, Alpési bányarészvény 178.80, Dohányrés-

vény 129.50, 20 frankos 9.53, Császári kir. vert arany 5.71, Londoni váltóár 120.25. Német bankváltó 53.87. Tramway 507. — Az irányzat gyenge.

Bécs, október 10. A déli tőzsde zárata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 352.25, Magyar hitelrészvény 379. —, Anglo-bank 155. —, Bankver. 261.25, Union-bank 292.50, Länderbank 222.50. Osztr.-magyar államvasut 317.75, Déli vasut 72.37, Elberölgyi vasut 261.75, Északnyugoti vasut 245.50, Török dohányrészvény 129.75, Rómamurányi 253.50, Alpesi bányá 178.40, Májusi járadék 101.30, Magyar koronajáradék 98.15, Törökországi 57.90, Német márka azonnali szállít. 58.91.

Frankfurt, október 10. (Zárlat.) 4-2%-os papír-járadék 85.50, 4%-os osztrák aranyjáradék 102.25, 4%-os magyar aranyjáradék 101.60, magyar koronajáradék 98.50, osztrák hitelintézeti részvény 298. —, osztrák-magyar bank 766. —, osztrák-magyar államvasut 294.50, déli vasut 64.75, bécsi váltóár 169.75, londoni váltóár 204.05, Párisi váltóár 806.5, bécsi Bankverein 221.87, Union-bank részvény 240. —, villamos részvény 136. —, alpesi bányarészvény 152.60, 3%-os magyar arany-kölcsön 88.30, 4-2%-os ezüst-járadék 85.50. Északnyugoti vasut 210. —, elberölgyi vasut 227. —. Az irányzat gyenge.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. országos meteorológiai intézet távirati jelentése 1898. október 10-én reggel 7 órakor

Table with columns: Állomások, Legnagyobb mín. 700 +, A hőmérséklet Celsius szerint, Csapadék, Állomások, Legnagyobb mín. 700 +, A hőmérséklet Celsius szerint, Csapadék.

A barométer állása legmagasabb a Skandináv-félszigeten (767 mm.) az alacsony nyomás Európa keleti és délkelti szélét érinti. Egy sekély depresszió van Anglia vidékén.

Az idő keleten erősen hűvös. Oroszországban fagyot jelentenek. Csapadék elszórtan fordult elő és többnyire kis mennyiségben.

Hazánkban az idő többnyire száraz, csak Erdély déli részén esett kevés eső. A hőmérséklet alacsony. Éjjeli minimuma 5° alá, sőt egyes helyeken a fagypontra szállott.

Részben felhős, egyelőre még hűvös idő várható, semmi vagy csak elvétve jelentéktelen esővel.

VIZÁLLÁS.

— Október 10-én. —

Table with columns: Folyó, Vizmértés, Vizállás reggel czentiméterben, Aradnál v. a mellett, Folyó, Vizmértés, Vizállás reggel czentiméterben, Aradnál v. a mellett.

Lelet magyarázata: = Jégvesztés; + = Oladék; - = Eső; < = Áradt; > = Apadt; * = közbély.

Megjegyzések: Az ország délkeleti szögletében volt csak kevés csapadék. A Dunán Passaustól Orsováig apadt, vizállás alacsony. A Tisza vízszintváltozásai jelentéktelenek; vizállása igen alacsony.

A Dráva Varnától Mihóljázig áradt, vizállása átlag 2 fok magas.

A Száva Zágárból Szászrekig áradt, más helyeken apadt; vizállása 1-2 fok magas.

CSALÁDI KRÓNIKA.

Orosz regény. (7)

Írta: DANILEVSZKI GERGELY.

Ezt a lelkiállapotát az is jellemzi, hogy kedves könyveiben, egy elmúlt korszak regényeiben, aminők a „Két ifjú kalandjai egy pusztai szigeten”, az „Alexis, vagy a magányos erdőszlak” valamint a „Gil Blas” történetében is alá voltak huzva az ilyen mondatok: „Oh, milyen különös, milyen fájdalmas fordulása a dolgoknak! Oh, milyen csodás az emberi szív pályája és különfelesége!” Vagy pedig: „A szelíd kedélynek végtelenül jól esik a patak csörgözését és az erdő zugását halgatni, különösen ha a szíve valaki távollevővel van.” Ezeknél az aláhuzott mondatoknál odairta dédanyám a lap szélére: „Oh, mily igaz ez!”

Dédanyám, Anna Petrovna, nyugodtan és elszántan halt meg. Halotti öltözékét már régóta tartogatta levendulaszagú szekrényében. Ez a toillette egy szalagnélküli, új fekete selyem ruhából, fekete musselin-kendőből, amelyet a vállára szánt, fekete tüll-főkötőből és fehér battiszt-kendőből állott, mely utóbbi arra volt szánva, hogy majd az állat kőssék fel vele. Midőn megérezte a halált, elhívatta Avelius atyát, az új templom pópáját, egy alacsony, sovány, szárnalmas, hirtelen haragú és kötekedő természetű embert, aki pompásan értett anyagi érdekeinek megvédéséhez. Vele sokáig elbeszélgetett Anna Petrovna a temetés részleteiről, a sírhelyről és még sok egyébről. Példának okáért meghagyta, hogy ne engedjék a hegyről esős időben lerohanó vizáradatot a kriptájába belefolyani; hogy magasabb és alacsonyabb rangú ismerősei közül kiket ereszenek a koporsójához énekelni s végül, hogy a pópák mennyit kapjanak a temetésért és a temetést követő két héten át naponta mondandó engesztelő miséért. Avelius atya a maga részére ötven rubelt kért papírban, a mit Anna Petrovna nagyon sokalt, a pópa azonban bizonykodott, hogy így meg úgy, a a gyertya, a tömjén, a bor és a liszt igen megdrágult. Dédanyám azonban nem is hallgatott rá, ő csak huszonöt rubelt akart adni; hosszas alkudozás után végre is negyven rubelben állapodtak meg. Mikor a pópával elvégezte a dolgát, magához hívatta Ivánka fiát, az ő művelt és kedves feleségével együtt, s miután elmondta nekik a pappal folytatott alkudozás eredményét, így szólt hozzájuk: — Vigyázzatok gyermekeim, hogy valamiképen többet ne kapjon a pap, mint a mennyit kialakultam vele. A feleségének, ha akartok, adhattok tíz kaptár méhet. Ő derék asszony és mulattatott, amíg beteg voltam. A koporsómba egy bokréta orgonavirágot is tettyek. Az a bokréta, amelyet a császár adott Maruskának, elveszett, mikor az oltárképet javították. Most könnyen lehet friss virágokat szedni, már hajnalhasadáskor behallatszik a szobába a tenger felől huzódó madarak éneke s a levegőben mustszag árad el; a pusztán és az erdőn tehát nagy az elevenség, a tarkaság és vidám az élet...

Rövid idővel halála előtt így szólt Anna Petrovna a fiához: — Szeretném látni, hogy hogyan gazdálkodik. Nem bannám, akármennyibe kerülne, ha csak egy pillantást is vehetnék arra a ménesre, mely a Donon tul, a Bogata folyó mellett levő majorságunkban telet. Iván Jakovlevics minden vonakodás nélkül elhatározta, hogy teljesíti anyja kívánságát. Minden akadály ellenére, csunya, deres hidegben, a Don partjaira letérte a lovakat, hogy aztán a derlepte, párától gekló jégén áthajthassa őket. Azonban másként történt. Alig lépett néhány pompás, nyírító mén a jég hátára, a vastag tábla megroppant alattuk. A megrémült állatok persze nem fordultak vissza, hanem épen ellenkezőleg, át akartak jönni az innenső oldalra. Valamennyi ott pusztult a vízben és jégben, csak egy kis oláh ló menekült meg. Ivánka, aki ennek a pusztulásnak tetlen tanuja volt, kezét földelvé jajveszékelt: — Ez a dédanya közeli halálát jelenti! Napjai meg vannak számlálva!

A lovak vízbefúlásáról nem is szólt aztán neki. Anna Petrovna állapota azonban ettől a naptól fogva rosszabbra fordult és május kilencedikén meg is halt a szegény. A koporsóban olyan kicsiny, sovány, összeesett volt, mintha valami kis gyerek lett volna, nem az a dugzagos méltóságjeljes asszony, a pétervári udvarhölgy, akinek az egész udvari nemesség hódolt. Ő azonban szerény volt halálában is, csak úgy, mint életében. Fiának vendége számára tárva-nyitva álló udvarában csakhamar a régi kerékvágásba tért vissza minden. Anna Petrovna komornája, a rövidhajú Uljanka, aki az utolsó hetekben el sem mozdult a beteg ágyától, beszélte a konyhán, hogy az öreg asszony néhány nappal halála előtt igen nyugtalan volt. Több ízben fölült az ágyon, kezeit fájdalmasan és kétségbeesetten kulcsolta össze s a tükörbe nézván, megsimogatta kuszált, ősz haját. Aztán a távolba meredő szemekkel, halk, panaszos hangon, mintha egy rég meghalt, kedves barátját szólítaná, így sóhajtott: — Ah Paskov, Paskov, drága jó barátom! Hol vagy? Hol vagy?

Jakab Eustachovicsnak azonban, dédanyám urának, nem volt Paskov a neve. Mi volt hát az Anna Petrovna drámája, mely ehhez a névhez fűződött? Azt sohasem tudtuk meg. Ép úgy nem került soha a kezünkbe a menyének naplója sem, amelyet a dédanya halála után kezdett írogatni. Azt hiszem, hogy Abramka lakáj gyertyát csavart ebbe a papírosba.

Anna Petrovna nevét csakhamar elfelejtették az egész vidéken, csak egy rondkivüliségemény hozta ismét az emberek emlékezetébe.

Egy földhöz ragadt szegény asszony hátrahagyott lim-lomjának leltározása közben, régi hangjegyek és színházi jelmezek közt egy kalendáriumot találtak, amelybe Jakab Eustachovics több esztendőn át sajátkezűleg jegyezte föl a családjában előforduló nevezetesebb eseményeket. Így például az 1768. év februárjában a következő feljegyzést írta: „Annuskámnak egy pompás rubint ajándékozta és egy cepique-órát, amelynek látására Ivánka és Grigorevszkoi udvarmester elamultak.” Majd az 1770. év júliusában: „Maxim Czuk kertész és Miska Gorliczka szakács megszöktek. A szomszéd házban is szomorú világ van; a kerületi kapitány bátyját, az őrnagy urat, meggyilkolták a tulajdon emberei.” Tovább lapozva, 1775. augusztus dátumnál ez állott: „A Neska cseléd megszökött. Anna Petrovna gyanúba fogott, hogy én vagyok az oka.” Legjellemzőbb az 1780. év márcziusában írt megjegyzés: „Szeszélyessége és dacossága miatt megbüntettem Annuskát. Két napra és két éjszakára becsuktam a fürdőházba. Az asszonyi helytelenkedéseket csak így lehet gyógyítani.”

Dédanyámnak a tölgyfával kapcsolatban mondott jóvendőlése nem teljesült. Rövid idővel aztán, hogy meghalt, zöld egyenruhás bírósági kiküldöttek jelentek meg a prisibi és a többi birtokon és majorságokban. A birtokos határtalan könnyelműsége és örült pazarlásai miatt leltárt vettek föl mindenről. Megállapították mindennek az árát, hogy újra verjék s ha nem is adtak el mindent a nyilvános árverésen, a Danilo birodalma mégis hanyatlásnak indult, bomlani kezdett. Az erdőben, ahol hajdan az erdő állott, az új tulajdonos czukorgyárat építtetett. A gyárnak messzire ellátású kéménye körül három esztendő alatt teljesen kipusztult az erdő, melyet egykor őseink ültettek a vadaknak. Ugyanez a sors érte a később ültetett fákat is, mikor dédapám gyarai és üveghutája tönkre jutottak. Csak az a hatalmas tölgy állott még szilárdan és főségesen, amelyet százötven esztendeje, hogy Péter csár ültetett Danilo szotniknak régen elpusztult udvarára. A hatalmas fa ágai harmincz méternyi messzeségre takarják be az elárult, gyomverte kertet.

Nem messze innen, a dűledező kőtemplomra támaszkodva, áll a szegényes iskola.

(Folytatása következik.)

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. október 10-én.

Table with multiple columns listing various securities, bonds, and exchange rates. Includes sections for 'Állampapírok', 'Záloglevelek', 'Elsőbbségek', 'Részvények', and 'Bányák és téglyagyarak'.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, kedd, 1898. október 11-én.

NEI ZETI SZÍNHÁZ

Évi bérlet 162. Havi bérlet 10.

A három testőr.

Bobózat 3 felvonásban. Irta Herczeg Ferencz.

Személyek.

- List of names: Polacsek, Roza, Liza, Rátky, Floris báró, Hortovay, Kosmiczky, Latorka, Balint, Csernay, Rigó, Nagy, Kovacs, Ptebanos, 1. tánczenész, 2. tánczenész, Szobaleány, Vizvári, Paulayné, Csilling T., Naday, Dezső, Latabar, Zilahi, Gabányi, Horváth, Abonyi, Faludi, Körösmezői, Mészáros, Egressy, Naday, Magas, Dóri M.

Kezdeté 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évi bérlet 99. Havi bérlet 3.

A zsidónő.

Opera 3 felvonásban. Zenéjét szerzezte Halevy. Szövegét írta Scribe. Magyarra ford. Jakab L.

Személyek:

- List of names: A császár, Brogni, Lipot, Ruggiero, Alberti, Eleazar, Eudoxia, Hecha, Herold, Ney D., Kertész, Váradi, Mihályi, Iarizza, Blatterbauer, Vasquez M., Ney B.

Kezdeté 7 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Hoffmann meséi.

Regényes operette 4 felvonásban. Irta Jules Barbier. Fordította dr. Váradi Antal. Zenéjét szerzezte Jaques Offenbach.

Személyek:

- List of names: Hoffmann, meséirő Kenedich, Lindorf, Copélus, Miracle, Spallanzani, Crespel, Stella, Olympia, Anbónia, Luthor, Hermann, A muzsa, Vidor, Solymosi, Kiss M., F. Herji A., Tollagi, Ujvári, Vidomar

Kezdeté 7 órakor.

VÁRSZÍNHÁZ.

Zárva.

VIGSZÍNHÁZ.

777. szám. — 777. szám.

Előszó:

Örült — vagy szent?

Dráma 3 felvonásban. Irta: José Echegaray. Spanyolból fordította Szalai Emil.

Személyek:

- List of names: Don Lorenzo, Angela, felesége, Inés, leányuk, Almonte, Eduardo, hercege, Juana, Don Tomas, Dr. Bermudez, Braulio, Benito, Szolga, Gál, Haraszthy, Nogradi J., R. Rosagui, Beregi, Hunyady M., Balassa, Kazaliczky, Mátrai, Bonaszéky, Gyászó

Kezdeté 7 és fél órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Aranylakodalom.

1848—1898.

Látványos alkalmi játék. nyolcz képből, dalokkal és táncokkal. Irta: Beothy László és Rákosi Viktor. Zenéjét összeállította: Fekete J.

Személyek:

- List of names: Koltay Jenő, Katalin, Béla, fiuk, Nyarady, Ilonka, Vidals János, Emerencia, Bem tábornok, Petőfi, százados, Mikulak János, Krauszbaósi, Tancsics, A kormányzó, Kurucz felhalál, Pista, főlegény, Boriska, Mikolajevics Irván, Szergejevics, Molnár L., Szarvassy, Kardos A., Gureti, Aranyossy, Kemény, Láng Etel, Lápasi, Gabányi, Rózsahegyi, Sziklai, Kovács, Fűrői B., Miklóssy, Odry, Szalay, Gureti K., Odry Z.

Kezdeté 7 órakor.

VÁROSLIGETISZÍNHÖR

Igazgató Feld Zsigmond.

Zárva.

Színházi műsorok.

Table with columns: Nemzeti Színház, M. kir. Operaház, Vig Színház, Népszínház, Magyar Színház, Várszínház. Lists plays and actors for each.

Finom női fehérneműeket és menyasszonyi kelengyéket jutányos árban, legnagyobb választékban ajánl Kanitz Ferencz és Tsa szepességi vászonraktára Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Az uri közönségnek legjobban ajánlom ruhabérleti rendszeremet Deutsch F. Károly, Andrassy-ut 1.

FOGAK 2 forinttól, anélkül, hogy a gyökert el kellene távolítani, szájpaddal s anélkül is (hidmunka). Foghúzás fájdalom nélkül. (Cocain) Fogaorvos dr. NEUFELD, Budapest, Kossuth Lajos-u. 4. Dreher-palota. Vasár- és ünnepnapokon délután 4—5-ig

A Kőbányai Király-Sörfőző dr. Korányi és dr. Kéty egyetemi tanár urak által gyógyozólokra ajánlott „Góliát-Malátasörre“ degbajokban, vérszegénység, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használhatók. Legkellemebb üdítő-ital. Megrendelhető a gyári irodában Kőbányán, vagy a városi irodánkban VII., Kertész-utca 40.

Iskolakönyvek és egyéb műveket legmagasabb áron vásárol 1827 Rozsnay Károly Budapest, Muzeum-körút 15.

Csak fiatal embereket érdekelhet tudni, hogy a párisi dr. Boiton Injektio Oriental már néhány napi használat után elmulasztja még a legdurvabb és legerősebb bajokat is, — szőkeleges tahái Bantalojai vagy Copatya-balszammal kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rongják, de a bajt nem gyógyítják meg. Főraktár: Zoltán Béla gyógyszerárban Budapest V., Széchenyi-tér és Nagykorona-utca sarkán, hol úvegenként 1 Artért kapható.

„BRUNA“

legnagyobb téli kerékpár-iskola Budapesten
a város központja.

VI. ker., Lázár-utca 13.

vezérképviselete és főraktára

az első morvai kerékpárgyártmányoknak.

Fiókelárusíték:

Schön E. Hugó
VI., Dalszínház-utca 10.
az Opera mellett.

Spitz Bernát
egyenruha-intézet
V., Fürdő-utca 7.

Legnagyobb férfiruha-telep

hol régi ruhák ujak ellenében csekély
ráfizetés mellett kicseréltetnek.

GROSSMANN S.

Bécsi-utca és Deák-utca sarok.

Bécsi-utca és Deák-utca sarok.

Bécsi-utca és Deák-utca sarok.

958. sor. BON 028. szám Polgár Sándor

egyet. gyakorlott köztársaság

Budapest, Erzsébet-körút 50. sz.

köteles ezen utalvány beküldése mel-
lett minden megrendelőnek 10%
azaz tízszázalékos árkedvez-
ményt adni, az eredeti

F. Bergerand fils

párisi különlegességek (óvveze-
rek) gyártmányából. Kimerítő képes
árjegyek díjmentesen zárt levélben
küldetők. Kivágatott: az „Országos
Hírlap”-ból. 500

Olasz cipőárak gyára

Rovatti & Co.,

Csak egy ár

Budapest, Kossuth Lajos-utca 4. Budapest.

Üzlethelyiségünk csakis a Dréher-palotában van.

minden minőség és formában;
fekete, sárga, zöld és lila.

Uraknak	5 frt
Nőknek	4 „
Fiúk és leányoknak	3 „
Gyermekeknek	2 „
Kis gyermekeknek	1 „
Női félcipő	3 „

Nekünk bemutatott színtalan meghízható
hiteles köszönetirat folytán ezen negyed-
század óta fennálló rendelés-intézetet a legmale-
gobben ajánlhatók.

TITKOS BETEGSÉGEKET,

hugycsőfolyásokat és sebeket, az ünfertöz-
tés utóhárait, az elgyengült férfierő, magöc-
lések, a bujakór utókövetkezményeit, nőknél
fehérfolyást, hásmennyire idülték le, vala-
mint mindazon női betegségeket, melyeknek
a magtalanság egyik főokozója és bérbeleg-
ségeket gyógyít új gyógymód szerint, biztos
elkerül, gyorsan és alaposan.

Dr. GARAI ANTAL

orvos-, sebész-, szemész- és szülésznő v. cs. kir. oszt.-főorvos
Budapest, Belváros, IV. ker., Kigyó-utca 1. szám.
II. emelet. Bejárat a lépcsőnél.

Rendel naponta délelőtt 10 órától egész délután 4 óráig, este
7 órától 8 óráig.
Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolunk és gyógy-
szerekről is gondoskodni lesz.

Nőknek külön vörösterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTAL-nál
megrendelhető:

NÉPSZERŰ UTMUTATÓ.

Már a 12-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek
észszerű gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 ir. 50 kr., most
csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt be-
küldése mellett bérmentve, vagy 90 kr utánvét mellett.
A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. II. A nemi élet
ébredése. III. Az ünfertőzés és az éjjeli magömlések. IV. Hugy-
csőfertőzések és húgycsőszűkület. V. A bujakór (síphilis). VI.
A fehérfolyás. VII. Elgyengült férfierő. VIII. Női magtalanság.
IX. Az ivarszervek megbetegedésének főtenyezője a prostitúció.

Fontos önvédelemre. Buldog-g-Nemesis

Budapest, Váci utca 11. sz. Vadászfegyverek nagy
választékban.

FÖLDESSY L.
puckaművész Budapest, Mu-
zeum-utca 3. Veleki srétküld
és utánvét vagy pénz előzetes-
beküldése mellett. Képes árjegy-
zék ingyen és bérmentve.

Idős és fiatal embereknek

ajánlatos tanulságul
dr. Müller egészs. ta-
nácsos új bővített
kiadásban megjelent
műve a

megzavart ideg- és nemi-szerve- zetről

és ennek radikális
gyógyításáról. Bér-
mentes küldés 60
krért helyegekben.
Curt Röber, Braun-
schweig.

Mindennemű ócska ajtók

és
ablakok
mért után, teljesen befelezések
elészítve, olcsón kaphatók

Temesváry Géznál

Budapest, Dvjsár-tér 4.

Kiadó

uri lakás, mely áll három
utczai szobából, minden
mellékkeliséggel, új ház-
ban november 1-re.
Czím a kiadóban.

Makulatura- papir

olcsón kapható

Czím a kiadóhivatalban.

IV. Kelenföldi-díj. 2000 kor. a győztesnek, 300 kor. a másodikkak. Táv. 1400 méter.

1 Gr. Andrassy T. 46 p k Bóra ap Orwell v Banilla	55 1/2	Trainer	Sárga, kék gyűrűs ujjak, kék sapka
2 Gr. Degenfeld I. 36 p k Szászaly II. ap Abonneut a Szerény	57	Ball	Kék, fehér kettős szalag, kék sapka
3 Dreher A. ur 36 s k Bilitz ap Trick-Track a Bee	53 1/2	Metcalf	Smart
4 Egyedi A. ur 46 p k Nenti ap Phil a Nessi-Etti	59	Smart	Vörös, fehér szegély
5 Gr. Eszterházy M. 36 s m Dorham ap Morgan a Partisanne	53 1/2	A. Planner	Bordeauxv., lazacsz. ujjak, bordv. sapka
6 Csist G. ur 36 stp k Playka II. ap Pásztor a Response	57	Stiles	Sárga, kék szegély és sapka
7 Gr. Hunyady I. 36 s k Fille ap Triumph a Full Sped	57	Mrawik	Fekete, vörös ujjak és sapka
8 Gr. Orsich P. hágy 36 s k Judica ap Theodore a Palmarum	57	Pohl	Fekete, rózsaszínű ujjak, fekete sapka
9 Szemere M. ur 46 s m Garibaldí ap Sweetbread a Bravado	60 1/2	Maw	Fehér, kék gyűrűk, fehér sapka
10 Br. Uchitz Zs. 36 p k Perle rose ap Kisbér öcsese a Gyöngyöm	57	Milne	Ezüstfőér, aransárga sapka
			Kék, fehér pettyekkel

Jelöltjeink: Néni—Perle rose.

V. Eladók Handicapja. 2000 korona a győztesnek. Táv. 1800 méter.

1 Gr. Eszterházy Mihály 36 p m Moring ap Morgan a Content	62	Stiles	Sárga, violaszínű ujjak és sapka
2 Gr. Wenckheim D. 36 s k Nur neene Abonneut a Alma	57 1/2	J. Reeves	Sárga, fehér ujjak, vörös sapka
3 Mr. Dorry 46 p k Katinka ap Gunnersbury a Aranyos	57 1/2	Ch. Planner	Sötétk., sötétk. fej. csikos ujjak, sötétk. s.
4 Szászberki ménes 36 p k Ara ap Dunure a Arám	58	Hansi Fries	Heliotrop, fekete szalag és sapka
5 Wahnann R. 36 p k Jammerfetzen ap Kisbér öcsese a Intrigus	49 1/2	Sydenham	Rózsaszín, fekete szegély és sapka
6 Gr. Andrassy T. 46 p k Bóra ap Orwell a Banilla	44	Ball	Sárga, kék gyűrűs ujjak, kék s apka
7 Mr. C. Wood 36 p k Palota ap Regy-ur a Persecution	42 1/2	Hesp	Sötétzöld

Jelöltjeink: Palota—Katinka.

VI. II. oszt. Eladóverseny. 3000 korona a győztesnek. Táv. 1000 méter.

1 Mr. Blue Green s k Fálma ap Theodore a Palmarum	49 1/2	Smith	Zöld, világoskék sapka
2 (3 4) Mr. Dorry p m Tambur ap Primás II. a Thesis	49 1/2	Ch. Planner	Sötétk., sötétk. és feh. cs. ujjak sötétk. s.
3 (2. 4) Ugyanaz stp k Illusion ap Zsupán a Hippokrene	52 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
4 (2. 3) Ugyanaz s k Plaisirchen ap Master Kildare a Pistache	48	Ugyanaz	Ugyanaz
5 Dreher A. ur f k Sardelle ap Kisbér öcsese a Sali	49 1/2	Smart	Vörös, fehér szegély
6 Egyedi A. ur p m Remete ap Kisbér öcsese a Risk	52 1/2	A. Planner	Bordeauxv. lazacsz. uj., bordeauxv. sap
7 (3) Gr. Festetics P. s m Rio ap Triumph a Rebecca	60	Hansi Fries	Sárga és kék csikos, kék sapka
8 (7) Ugyanaz p k Tanagra ap Primás II. a Tallér	52 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
9 Keist G. ur s m Pimaz ap Beau Brummel a Problème	52 1/2	Mrawik	Fekete, vörös ujjak és sapka
10 Geizer M. ur stp m Gagarin ap Gaga a Butterfly	55 1/2	—	Kék, vör. szal. fek. sapka arany bojtit.
11 (12) Br. Königswarter H. p k Sandwich ap Buccaneer a Semals	55 1/2	J. Reeves	Sötétkék, aransárga ujjak és sapka
12 (11) Ugyanaz p m Houte nooh ap Espoir a Armány II.	52 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
13 Lov. Lederer S. p m Ladro ap Puritan a Lady Ida	52 1/2	Hansi Fries	Világosk., aranya. szalag világoskék sap.
14 Mr. Lincoln p k Györgyike ap Ercildoune a Georginó	49 1/2	Ch. Planner	Sötétzöld, feh. szegély, sötétzöld sapka
15 (16) Mr. Newmarket p m Lexi ap Magus II. a Spekulation	54	Hansi Fries	Vörös, kék pettyek, vörös sapka
16 (15) Ugyanaz ur s k Elfo ap Trick-Track a Electa	49 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
17 Rohonczy G. ur s k Arkangyalát ap Arkadian a Coppelia	48	Kollár	Kék, vörös szalag és sapka
18 Mr. Sillon p k Isolda ap Gouverneur a Walküre	54	Ch. Planner	Vör. és kék cs., ezüstsz. ujjak, és sapka
19 Br. Springer G. s k Jane Eyre ap Ayrshire a Jeunesse	55 1/2	Buttors	Fekete, vörös sapka
20 (21) Szászberki ménes p k Castagnette ap Bocage a Isabella	48	Hansi Fries	Heliotrop, fekete szalag és sapka
21 (20) Ugyanaz p k Tarna ap Fenék a Thecla	52 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
22 Szemere M. ur p m Grimaldi ap Orvieto a Grey Mist	49 1/2	Maw	Ezüstfőér, aransárga sapka
23 Tränkel A. száz. p m Canterbury ap Gunnersbury a Csalóka	55 1/2	Haxtable	Ezüstfőér, vörös ujjak sapka
24 (25) Uchitz Zs. 26 s k Chryseis ap Achilles II. a Entziana	52 1/2	Milne	Kék, fehér pettyekkel
25 (24) Ugyanaz s k Mimi ap Culloden a Domenica	49 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
26 (27, 28, 29) Wahnann R. ur p m Bao ap Boage a Cara	60	Sydenham	Rózsaszín, fekete szegély és sapka
27 (26, 28, 29) Ugyanaz p m Bovril ap Espoir a Vain-glory	52 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
28 (26, 27, 29) Ugyanaz Round the corner ap Simonian a Sultana	57	Ugyanaz	Ugyanaz
29 (26, 27, 29) Ugyanaz p k Damiette ap Dunure a Narcissa	54	Ugyanaz	Ugyanaz
30 Gr. Wenckheim I. s m Successor ap Triumph a Susan	52 1/2	J. Reeves	Sárga, fekete sapka.
31 Zaagen I. ur p m Oonli ap Triumph a Judica	49 1/2	—	Viola, sárga sapka

Jelöltjeink: Illusion—Chryseis.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendő készpénzben, levélbélyegekből vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czárszert is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

LEVELEZÉS.

Homály. Nagyon is bizalmas levelét megkaptam és ha kettőnk közül van oka valamelyikünknek haragudni, úgy bizonyára nekem, mert nem szabad olyan nagyon megfélemlíteni magáról. Vagy talán azért volt az, mert aznap nem aludt? Hogy melyikkel szimpatizálnék a legjobban az ön által felsorolt pályák közül, megvallom, hogy legjobban az orvosival, mint-hogy azonban megvagyok róla győződve, hogy ön nem az, hát mindegy akármi, csal pap ne legyen. És ön csak nem az? Üdvözlő Harmat. 6502-1

Jbolya. Sohasem tetted azt, hogy hjába odarendelj és ezért tudom, hogy valami oka lehetett. Igen kíváncsi vagyok tetteidre, de felelőseim imádóm! Értsd, mielőbb milliószor csókoló Zolidat. 6504-1

Gyöngyikének bocsánatáért esedezem. Hanyag-ságom látszólagos oka, váratlan elutasításom. Bár sokszor gondoltam önre, lehetetlen volt írnom. Újlag bocsánatáért esedezem, kérve, hogy „Nefejejts” jelige alatt írjon a kiadóhivatalba. Kezeit számtalanszor csókoló hü barátjának. 2127-1

Ki volna hajlandó a téli hosszú esti órákban szórakozás céljából a magyar vagy német gyorsírást rendszerkülönbség nélkül tanítani, az írjon „Stenograf 19” alatt e lap kiadóhivatalba. 6506-1

HÁZASSÁG.

Vidéki kereskedő, kinek egy régi kintülő üzlete van, házasság céljából szeretne megismerkedni egy jó házból való 22-24 éves leánnyal. Az illető már nem igen fiatal. Leveletet kér „N. N. 100” jelige alatt a kiadóhivatalba. 6498-1

ALLÁST KERES.

Déltáni foglalkozást keres kereskedelmi akadémiát végzett, könyvetésben és levelezésben jártas fiatal hivatalnok. Cím a kiadóhivatalban. 6480-3

Joghallgató ajánlkozik ügyvédi irodába egész vagy fél napra. Cím a kiadóhivatalban. 6478-3

Zanítójelölt ajánlkozik házi tanítónak intelligens családba, ki e téren nagy jártassággal bír és a héber oktatásban kiváló tehetsége van. Igényei szerények. Cím a kiadóhivatalban. 6114-3

Jrodista, gyönyörű szép írással, szerény feltételek mellett irodához ajánlkozik. Elvállal esetleg házon kívüli írásbeli munkát is. Szives megkeresések „B. S. 20.” alatt a kiadóhivatalba kér. 6350-3

Komorna jó bizonyítvánnyal ki igen ügyesen szab, varr és szép kézimunkákat készít, nagy ur hához ajánlkozik. Cím a kiadóhivatalban. 2129-3

ALLÁST KAPHAT.

100—200 forint havi mellékkeresetre tehet szerti tőkebefektetés nélkül, otthoni munkával, az ország bármely részén lakó, bármilyen foglalkozású férfi vagy nő, a „Kereskedelmi Vegyészeti” című mű utmutatásai nyomán. A könyvet 1 forint 70 krajczárnak postautalványon beküldése ellenében ajánlan küldi meg a „Kereskedelmi Vegyészeti” könyvkiadóvállalata Újpest, István-utca 2. sz. 2083-4

Előkelő fővárosi szabó-műhelyben tisztességes házból való tanulóleány azonnal felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 6455-4

PROGRAMM.

BUDAPESTI LÓVERSENYEK

Őszi meeting.

Kedd, október 11. 10. nap. Délután 2 óra 15 p.-kor.

I. Welter-Handicapja, 2000 korona a győztesnek, 300 kor. a másodiknak. Táv. 2000 méter.

		Trainer	
1	Dreher A. ur 46 s k Bundioh ap Master Kildare a Bussel	62 1/2	Smart
2	Gr. Andrássy T. 46 p m Jason a Morgan a Jessica	60	Bali
3	Geist G. ur 36 s m Grumbler ap Phil a Glennie	58 1/2	Mravik
4	(5) Gr. Hunyady I. 36 s k Weatherbound ap Stronczian a Weather	58	Pohl
5	(4) Ugyanaz 36 s k Dainty ap Stronczian a Duchess	54 1/2	Ugyanaz
6	Zangen I. ur 36 s k Kadma ap Amphion Gladia	51	
7	Lederer S. stp m 36 Dalfy ap Primás II. a Dorgola	50	Hansi Fries
8	Szemere M. ur 36 p m Féliénk ap Gálor a Felbá	47 1/2	Maw
9	Rohanczy L. ur 36 s k Lapály ap Ledér a La Penitente	42 1/2	Kollár

Jelöltjeink: Dalfy—Dainty.

II. Eladó háromévesek gátverseny handicapja, 2000 kor. a győztesnek, 300 kor. a másodiknak. Táv. 2800 méter.

1	Mr. Coon p ter Siegasthaler ap Trachenberg a Siegespöme	62 1/2	
2	Mr. C. Wood se p k Jutka ab Abonnet a Y. Fodstiegh	61	Hesp
3	Rohanczy G. ur 36 p k Etuska ap Pandur a Epiphany	59	Kollár

Jelöltünk: Jutka.

III. Szt.-László-díj, 32.000 kor. a győztesnek, 6000 kor. a másodiknak, 2000 korona a harmadiknak és 2000 korona a győztes nevezőjének, ha az helyföldi magántenyésztő. Táv. 1400 méter.

1	Gr. Andrássy T. s k Szemle ap Orwell a Sauterelle	51 1/2	Bali	Sárga, két gyűrűs ujjak, kék sapka.
2	Angern ménés stp m San Salvatore ap St. Simon a Ania	53	Ch. Planner	Fehér, fekete ujjak és sapka
3	Blastovich Ernő ur s m Veszély ap Gunnersbury a Meayessae	53	J. Reeves	Fehér, világoskék sapka
4	(5) Mr. Doryl s m Bonny ap Master Kildare a Rady money	60	Ch. Planner	Sötétk., sötétk. feh. csik és ujjak, sötétk. s.
5	(4) Ugyanaz stp m Simbach ap Boucge a Banderilla	53	Ugyanaz	Ugyanaz
6	(7) Dreher A. ur 26 p m Brodler ap Morgan a Brombeerj	53	Smart	Vörös, fehér szegély
7	(6) Ugyanaz p m Per Butters ap Gaga a Peersess	58	Ugyanaz	Ugyanaz
8	Egyedi A. ur p m Remete ap Kisbér öcsöse a Risk	53	A. Planner	Bordenaux. lazacsz. uj. bordauxvő sap.
9	Gr. Festetics P. m Elo ap Triumph a Rebecca	53	Hansi Fries	Sárga és kék csikos, kék sapka
10	(11, 12) Gr. Festetics T. p m Guardian ap Gaga a Caledonia	53	Waugh	Aranysárga, kék sapka
11	(10, 12) Ugyanaz p m Hortobágy ap Gaga a Hungaria	53	Ugyanaz	Ugyanaz
12	(10, 21) Ugyanaz p k Heather ap Dunure a Hilda	51 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
13	(13) Geist G. ur p m Gyémánt ap Gunnersbury a Spinning Jenny	53	Mravik	Fekete, vörös ujjak és sapka
14	(18) Ugyanaz p k Rétzes ap Ervilleoune a Response	51 1/2	Ugyanaz	Ugyanaz
15	Capt. George p k Batavia ap Gunnersbury a Beadroll	51 1/2	Smart	Sárga és viola csikos, fekete sapka.
16	Lov. Lederer S. s m Timár ap Bálvány a Trésor	50	Hansi Fries	Világoskék, arany. szal. világoskék sap.
17	Péchy A. ur p m Barnato II. ap Beaumont a Jessica	53	Milne	Cseresznyevörös, fekete sapka, orsótojt
18	Br. Podmaniczky G. p m Oxon ap Orwell a Dilemma	53	Ch. Planner	Fekete, vörös ujjak, kék sapka
19	Dr. Russo E. stp m Likánder ap Magus a Jubé	53	Hopper	Kék, fehér szegély, kék sapka
20	Dr. Springer G. p k Főrit ap Fenék a Dreamland	5 1/2	Butters	Fekete, vörös sapka
21	Gr. Sternberg A. p m Ravachol ap Abonnet a Vivienne	53	H. Reeves	Világoskék, aranyárga sapka
22	Szemere M. ur p m Kamukhero ap Gálor a Queen of the May	53	Maw	Ernstóher, aranyárga sapka
23	Br. Üchtritz Zs. p m Hambula ap Kegy-ur a Balletense	53	Milne	Kék, fehér pettyekkel
24	Wahrman R. ur p m Domjánk ap Dunure a Lady Harmonie	53	Sydenham	Rózsaszín, fekete szegély és sapka
25	Mr. C. Wood p m Boston ap Beaumont a Madiste	53	Hesp	Sötétzöld.
26	Green Snake-k. 27 Parász. 28 Stör.			

Jelöltjeink: Barnato II.—Fimár.

Okleveles bonne, izralita, ki az elemi osztályokat tanítai képes, németül és kézi munkát tud, a házvezetéshez ért, egy hétéves fiúcska mellé 12 fti havi fizetéssel kerestetik. Arczképpel ellátott bizonyítványok küldendők Stern József Pta Ujlatu u. p. K.-Félegyháza. 2125-4

Kereskedelmi akadémiát végzett bankhivatalnok, ki már önállóan vezetett bankot, állást keres szerény feltételek mellett. Címe a kiadóhivatalban. 6290-3

OKTATÁS.

Egy VI. osztályú középiskolai tanuló ajánlkozik, alsóbb osztályú tanulók tanítására, szerény feltételek mellett. Cím a kiadóhivatalban. 6500-5

Correpetitornak ajánlkozik gimnásiumi vagy kereskedelmi iskolai tanulóhoz egy kereskedelmi is végzett joghallgató. Cím a kiadóhivatalban. 6416-5

Correpetitornak, vagy házitánitónak ajánlkozik, gimnásiumot végzettjoghallgató. Címe a kiadóhivatalban megtudható. 6476-5

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Ujpesten egy adómentes ház, mely 17 lakásból és 2 üzleti helyiségből áll, elutazás miatt sürgősen eladó. Értekezni d. u. 3-6 óra közt. Cím a kiadóhivatalban. 6454-7

A Ságymányoson, valamint Angyalföldön Szent László-úton és Petneházy-utczában, néhány telek jutányos árban eladó. Cím a kiadóhivatalban. 5402-7

ELADÁS.

Egy téli gallér és egy elegáns fekete plüss-lüszter jakni, ugyszintén egy világos selyem-ruha, alig használt, olesón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 6418-8

Gyümölcsöt, Mohács-Margitta, Szigeti-termést, mely télen át tartós, a következő árak mellett szállítok, utánvétellel: 100 drb. szerecsika-alma 2 fti, 100 drb. jeges-alma 2 fti, 100 drb. bór-alma 2 fti, 100 drb. óriás-alma 3 fti, 100 drb. császár-körte 2 fti ab Mohács. Rendeléményél kérem az utolsó vasuti, vagy hajó-állomást megnevezni. Perlesz Fülöp Mohács. 6927-8

Elegáns menyasszonyi ruha olesó áron eladó Cím a kiadóhivatalban. 2088-8

VÉTEL.

Magyar Compass 1873—1883-iki évfolyamai megvételre kerestetnek. Ajánlatok az év megjelölésével a kiadóhivatalba. 6046-9

Egyenruha, gyalogsági, megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 6288-9

KIADÓ SZOBÁK.

Teljes ellátást kaphat két fiatal ember ez ideig tanévire egy tisztességes izr. családnál, közel az Erzsébet-körút és a Barcsay-utczához. Cím a kiadóhivatalban. 5914-10

Első emeleti utcai szoba, csinos bútorzattal, külön bejárattal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 5870-10

LAKÁS KERESTETIK.

Üzlethelyiség kerestetik, nem nagy. Lehetőleg a belvárosban, november 1-érc. Arral ellátott ajánlatok kéretnek „Elegáns” czimen a kiadóhivatalba. 6466-11

KIADÓ LAKÁSOK.

Két külön bejáratu szobából és konyha stb. álló lakás az V. kerületben Vadász-utczában azonnal kiadó Ugyanott egy műhelynek, vagy raktárnak alkalmas. az utczára nyíló nagy pince is kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 6164-13

KÖNYVEK.

Jó francia regényeket szeretnék venni könyvtárma rendezéséhez. Ajánlatokat a cím és az ár megjelölésével a kiadóhivatalba kérek „Könyvtár” jelige alatt. 6262-15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, regénynek, egyfolyó helyiségnek, vivóteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-55 emeleten azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3662-17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 4708-17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedségnél vegyen 30 krért Réthy-féle Pemeteftü-gyökorkát. 1837-18

Foxterrier kutya, fehér, barna folttal hozzám tévedt Tulajdonost kérem azt tőlem átvenni. Cím a kiadóhivatalban. 6508-18